

ISSN : 1906-5647

Living Thai

AUGUST 2016

ขอเชิญเที่ยวชมแหล่งรวบรวมองค์ความรู้งานหัตถกรรมไทยภายในหอนิทรรศการ...
หอศิลปาชีพ หอเกียรติยศ หอหัตถศิลป์ระหว่างประเทศ หอสุพรรณ-พัสดร์ และหอวัดศิลป์
ที่นำเสนอผลิตภัณฑ์หัตถกรรมไทยในแบบดั้งเดิม และร่วมสมัย
นอกจากนี้ยังผลิตเพลินกับการเลือกซื้องานหัตถกรรมไทยจากฝีมือครูศิลป์ของแผ่นดิน
ครูช่างศิลปหัตถกรรม ทายาทช่างศิลปหัตถกรรม และสมาชิกของ SACICT
อาทิ ของขวัญ ของใช้ของตกแต่งบ้าน สินค้าแฟชั่น และอื่นๆ อีกมากมาย
เปิดให้บริการทุกวัน ระหว่างเวลา 8.30-16.30 น.
ณ ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ (องค์การมหาชน) อ.บางไทร จ.พระนครศรีอยุธยา
สอบถามเพิ่มเติม โทร. 1289 www.sacict.or.th

CONTENTS

LivingThai AUGUST 2016

02 EDITOR'S NOTE

04 MAIN STORY

แกะรอยผ้าทอไทย สืบสานสายใยพระราชปณิธาน
Along the Routes of Thailand's Textiles:
Weaving Dreams on a Royal Trail

Cover

พระสาทิสลักษณ์ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ
โดย นายสุรศักดิ์ นนทศิลา
Portrait of Her Majesty Queen Sirikit by Mr Surasak Nontsila

40 INSIDE SACICT

ความเคลื่อนไหวใน SACICT
What's going on at SACICT

54 INSPIRATION

"Inspire" กำลังใจ...ไร้พินนาการ
Inspired by Independence

66 MEMBERS' CORNER

จดหมายจากผู้อ่าน
What our readers say

68 ABOUT SACICT

70 PRODUCT SHOWCASE

งานฝีมือที่คัดสรรจากช่างฝีมือทั่วประเทศเพื่อการจำหน่าย
A selection of exquisite creations offered
by SACICT artisans

EDITOR'S NOTE

ผ้าทอมือเป็นหัตถกรรมอันทรงคุณค่าที่รังสรรค์จากภูมิปัญญาด้วยจิตวิญญาณเพื่อถ่ายทอดจินตนาการลงบนเส้นฝ้ายหรือไหมที่สอดผสานเป็นผืนผ้า สืบต่อกันมาเป็นมรดกหัตถศิลป์ไทย ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ (องค์การมหาชน) หรือ SACICT จึงมุ่งอนุรักษ์ ส่งเสริม และเผยแพร่ให้เป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวาง

ในปีนี้ SACICT กำลังเร่งขับเคลื่อน “เส้นทางสายผ้าทอ” ตามนโยบายของรัฐบาล ที่มุ่งสร้างความเข้มแข็งของชุมชน และเปิดประตูสู่องค์ความรู้แห่งหัตถศิลป์ไทย ตลอดจนสร้างรายได้ด้วยคุณค่าทางอัตลักษณ์ที่โดดเด่น ขอเชิญพบเรื่องราวของเสน่ห์ผ้าไทยแบบเต็มอ้อมได้ในคอลัมน์ Main Story

นอกจากนี้ ผู้อ่านยังจะได้รับความสะดวกและสุขใจไปกับผลิตภัณฑ์สวยงามแปลกตาจากฝีมือผู้ต้องขังซึ่งผ่านการแนะนำโดยดีเซนเนอร์เจ้าของรางวัลระดับสากล ในคอลัมน์ Inspiration

ขอให้มีความสุขกับการอ่าน แล้วพบกันในฉบับหน้า

Hand-woven textiles are the products of wisdom and spirit, all intertwined to create a weaving heritage handed down for centuries. The SUPPORT Arts and Crafts International Centre of Thailand (Public Organization) or SACICT is truly committed to preserving, promoting and propagating this precious heritage to the public at large.

In line with the Government's policy, SACICT has earlier this year launched the Seven Weaving Streets campaign leading tourists to craft communities nationwide. In our Main Story, you will find the charms of Thai textiles in diverse forms, colours, patterns, and styles.

What's more...Our "Inspiration" column features another inspiring article on the craft collection created by artisanal inmates, under supervision and coaching of international award-winning designers.

Happy reading...See you in the next issue.

คณะที่ปรึกษา/Editorial Advisory Board

ประธานที่ปรึกษา/Chief Consultant

อัมพวัน พิชาลัย/Amparwon Pichalai

คณะที่ปรึกษา/Editorial Advisory Board

ฝ่ายสื่อสารและประชาสัมพันธ์ สายงานส่งเสริมคุณค่าหัตถศิลป์

Communication and Public Relations Division, Handicraft Value Promotion Department

ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ (องค์การมหาชน)

59 หมู่ 4 ต.ช้างใหญ่ อ.บางไทร จ.พระนครศรีอยุธยา 13290

โทร 035 367 054-56 โทรสาร 035 367 051 เว็บไซต์ www.sacict.or.th

The SUPPORT Arts and Crafts International Centre of Thailand

(Public Organization). 59 Moo 4, Chang-Yai Sub-District, Bangsai, Ayutthaya Province 13290, Thailand

Tel: +66 (0) 35 367 054-56, +66 (0) 35 367 077-81

Fax: +66 (0) 35 367 050-1 Website: www.sacict.or.th

จัดทำโดย/Design and Production

บริษัท ไฟเจอร์ จำกัด 23/18 ซอยร่วมฤดี เพลินจิต ปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330

โทร: 0 2254 6898-9 โทรสาร: 0 2650 7738

Feature Co., Ltd. 23/18 Soi Ruamrudee, Ploenchit, Pathumwan, Bangkok 10330, Thailand

Tel: +66 (0) 2254 6898-9, Fax: +66 (0) 2650 7738

บรรณาธิการบริหาร/Executive Editor

พยอม วลัยพิชรา/Payom Valaiphatchra

บรรณาธิการ/Editor

พยงค์ กิวานสุระ/Payong Kungwansurah

กองบรรณาธิการ/Editorial Team

กรพลา แก้วปทุมทิพย์/Songpol Kaopatumpit

เกษวลี กองเนื้อสุข/Katewalee Thongnuasuk

ปกป็อง วงศ์แก้ว/Pokpong Wongkaeo

กฤตสอร สังกวสิน/Kitsaon Singkongsin

ผู้จัดการฝ่ายผลิต/Production Manager

นภัทร ประเสริฐกุล/Napat Prasertkul

ศิลปินกราฟิก/Graphic Designers

วรรณศักดิ์ รอดวรรณะ/Wannasak Rodwanna

แสงเดือน สุปิตตา/Sangduan Supinta

ช่างภาพ/Photographers

จรววย วงศ์เหลือ/Jaruy Wongluang

วริศ กุสุจาริต/Varis Kusujarit

ศิริพิชร์ วลัยพิชรา/Sirapat Valaiphatchra

ติดต่อโฆษณา/For Advertisement Placements Contact

พยงค์ กิวานสุระ/Payong Kungwansurah

โทร./Tel. +66 (0) 2254 6898-9

พิมพ์ที่/Print

บริษัท อติธรรม จำกัด 248 ซอยลาดพร้าว 87 วังทองหลาง กรุงเทพฯ 10310

โทร: 0 2932 2596-7 โทรสาร: 0 2932 2598

Artisans Co., Ltd. 248 Soi Lardprao 87, Wangthonglang, Bangkok

10310. Tel: +66 (0) 2932 2596-7, Fax: +66 (0) 2932 2598

www.sacict.or.th

facebook.com/sacict
facebook.com/livingthaimagazine

บทความในนิตยสารนี้เป็นความคิดเห็นของผู้เขียน ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ (ศ.ศ.ป.) ไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยเสมอไป อนึ่งบทความและภาพในนิตยสารนี้สงวนลิขสิทธิ์ตามกฎหมายไทย การระนำไปเผยแพร่ต้องได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษร

Opinions in Living Thai are the writers' and not necessarily endorsed by SACICT. No part of this magazine may be reproduced without written permission.

Scan เพื่ออ่าน SACICT Living Thai ออนไลน์
Scan to read SACICT Living Thai online version.

สืบเสาะสิ่งดี มหาราชินี บรมนาถ
สำนักพระ มหารัชมณฑา ไม่เล็ดลมคลาย
พระตราภรณ์ดำเนินไกล เพื่อไทยผอง
ด้วยทรงเห็น ลายเลือดไทย สีมืด
พระก่อเกิด ศิลปอาชีพ หลากสาขา
สืบมรดก ทัตถศิลป์ไทย ให้ธำรง
ทำทุกทิศ ถิ่นไทย ได้ตระหนัก
คือรักแท้ แม่ให้ลูก มาช้านาน
พระคือแม่ ของแผ่นดิน ทำถิ่นรู้
พระคือร่ม โพธิ์แก้ว ของชาติไทย
แปดสิบสี่ พรรษา แม่ของชาติ
อีกทวยเทพ สิ่งศักดิ์สิทธิ์ โปรดบันดาล

เหล่าทวยราษฎร์ แซ่ซึ้ง บังคมถวาย
ทั้งใจกาย ถวายภักดี รักราชินี
สร้างครรรดอง เสริมอาชีพ นำวิถี
สมัครที่ สืบสานไว้ ให้อย่าง
เพื่อประชา เพิ่มรายได้ ให้อนุชน
อยู่คู่คง ประเทศไทย ไว้ตราบนาน
ถึงความรัก อันยิ่งใหญ่ แฝงไพศาล
แม้กาลผ่าน ไม่คลายคลอน ถอนจากใจ
พระคือครู ศิลปชีพ ที่ยิ่งใหญ่
พระคุณแม่ สุทธาโธมา เปรียบปาน
ขออำนาจ คุณไตรรัตน์ ทุกสถาน
ทรงพระอัคราณ มีสุข ทุกคืนวัน

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ จำพระพุทธเจ้า
ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ (องค์การมหาชน)

แกะรอยผ้าทอไทย สืบสานสายใย พระราชปณิธาน

Discovery Routes of Thai Textiles:
Weaving Dreams on a Royal Trail

เรื่อง/Words

รสวรรณ หงษ์สุวรรณ/Rossawan Hongsuwan
ปกป็อง วงศ์แก้ว/Pokpong Wongkaeo

ภาพ/Photos

SACICT

อภิวัฒน์ บัวหทัย/Apinan Buahapakdee
ชารร โชคภัทร/Chaton Chokpattara
รสวรรณ หงษ์สุวรรณ/Rossawan Hongsuwan
วริศ กุสุจริต/Varis Kusujarit

เมื่อครั้งที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินเยือนสหรัฐอเมริกาและประเทศในยุโรปรวม 14 ประเทศกับอีก 1 รัฐ เพื่อเจริญพระราชไมตรีในปี พ.ศ. 2503 นั้น ทั้งสองพระองค์ได้ทรงสร้างความประทับใจให้กับผู้คนในทุกหนแห่งทั่วโลกตะวันตก โดยเฉพาะอย่างยิ่งสื่อมวลชนที่ต่างชื่นชมในพระปรีชาญาณ พระราชจริยาวัตร และพระราชอัธยาศัย นับเป็นการประชาสัมพันธ์ภาพลักษณ์อันดีงามให้แก่ประเทศไทยด้วยผลสัมฤทธิ์สูงสุด หนึ่งในประเด็นสำคัญที่ได้รับการกล่าวขวัญอย่างกว้างขวางและต่อเนื่องยาวนานเป็นเรื่องพระสิริโฉมอันงดงามยิ่งของ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และฉลองพระองค์อันงามล้ำ ที่สะท้อนวัฒนธรรมด้านการแต่งกายของสตรีไทยให้เป็นที่รู้จักในระดับสากล อีกทั้งยังเป็น การประชาสัมพันธ์ผ้าไหมผ้าทอไทยบนเวทีโลกอย่างเต็มภาคภูมิ

Back in 1960 when Their Majesties the King and Queen graciously embarked on a seven-month-long series of state visits to forge cordial relationships with the United States and 13 European countries plus one state, the Royal Couple left the people with great impression on their beloved Kingdom, Thailand. Everywhere they went, the Monarchs won the heart of the people, and particularly members of the Press who commended their graceful presence, persona, poise, and wit. As it turned out the long and strenuous journey had proven to be a resounding success in promoting the good image of our country. And among the many aspects frequently mentioned were about Her Majesty's graceful beauty and her exquisitely beautiful attire that perfectly reflected dressing culture of Thai women. It also successfully raised awareness and profiles of Thai fabrics, hand-woven cotton and silk, on the world stage.

* แหล่งข้อมูล: เครือข่ายกาญจนาภิเษก และวารสารวิชาการสุโขทัยธรรมมาธิราช, ปีที่ 19 ฉบับที่ 2, การเสด็จพระราชดำเนินเยือนต่างประเทศครั้งสำคัญใน พ.ศ.2503
* Source: www.kanchanapisek.or.th, www.opac.lib.buu.ac.th

มีการดำเนินการคัดเลือกแหล่งผลิตผ้าทอในชุมชนต่างๆ มาพัฒนาให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวในระดับชุมชนหรือระดับชาติ

ด้วยสายพระเนตรอันยาวไกลและพระวิสัยทัศน์อันชาญฉลาด ที่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทรงนำผ้าทอไทยมาจัดทำเป็นฉลองพระองค์ ให้พสกนิกรเห็นเป็นแบบอย่างพร้อมๆ กับการเผยแพร่ความงามของผ้าไทยสู่สายตาคนต่างชาติในครั้งกระนั้น ทำให้ผ้าทอไทยได้รับความนิยมนอย่างสูงแม้กระทั่งในหมู่คนไทยที่เคยนิยมแต่สินค้านำเข้าจากต่างประเทศ รวมทั้งมีพัฒนาการอย่างรวดเร็วกลายเป็นสินค้าส่งออกที่สร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรผู้ปลูกหม่อนเลี้ยงไหม ปลูกฝ้ายหรือพืชเส้นใย ช่างทอชุมชนและประเทศชาติ อีกทั้งยังดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาชมและเลือกซื้อกลับเป็นของฝากของที่ระลึกอย่างไม่ขาดสาย

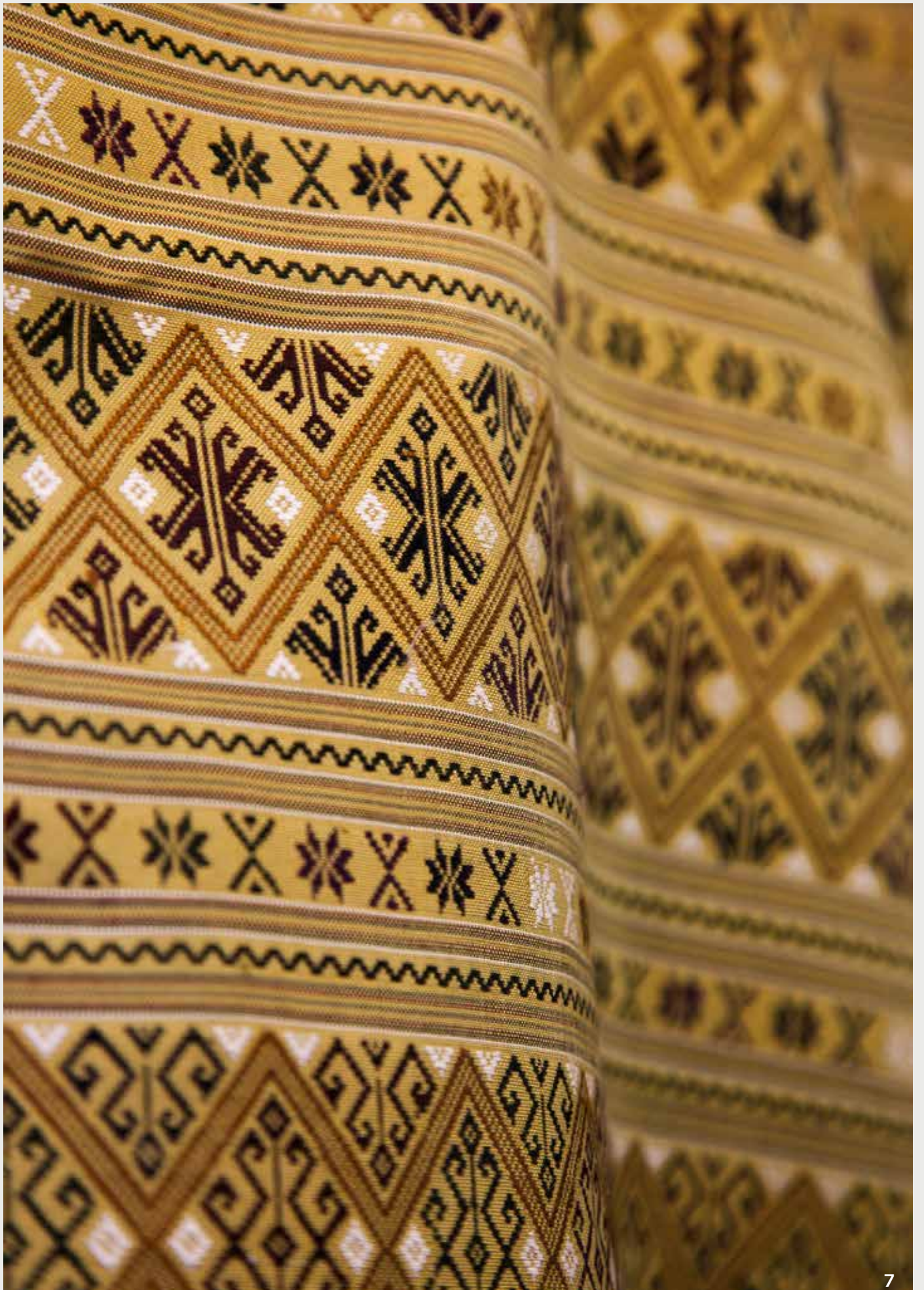
ในปี พ.ศ. 2559 นี้ อันเป็นปีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 84 พรรษา สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ องค์อัครมเหษณ์แห่งหัตถศิลป์ไทย กระทรวงพาณิชย์ ได้จัดทำโครงการ “เส้นทางสายผ้าทอไทย” เพื่อเทิดพระเกียรติและแสดงสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณที่สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้ทรงอนุรักษ์และฟื้นฟูมรดกทางหัตถศิลป์ให้คงอยู่คู่แผ่นดิน อีกทั้งยังเป็นการตอบรับนโยบายของรัฐบาลที่บูรณาการงานพัฒนาเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจชุมชนโดยเชื่อมโยงการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว มีการดำเนินการคัดเลือกแหล่งผลิตผ้าทอในชุมชนต่างๆ มาพัฒนาให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวในระดับชุมชนหรือระดับชาติ พร้อมกับเข้าไปช่วยส่งเสริมด้านการตลาด เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวทั้งในกลุ่มคนไทยและชาวต่างชาติให้เข้ามาท่องเที่ยวในเชิงศิลปวัฒนธรรมไทย ซึ่งจะเป็นการช่วยสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้าเหล่านี้

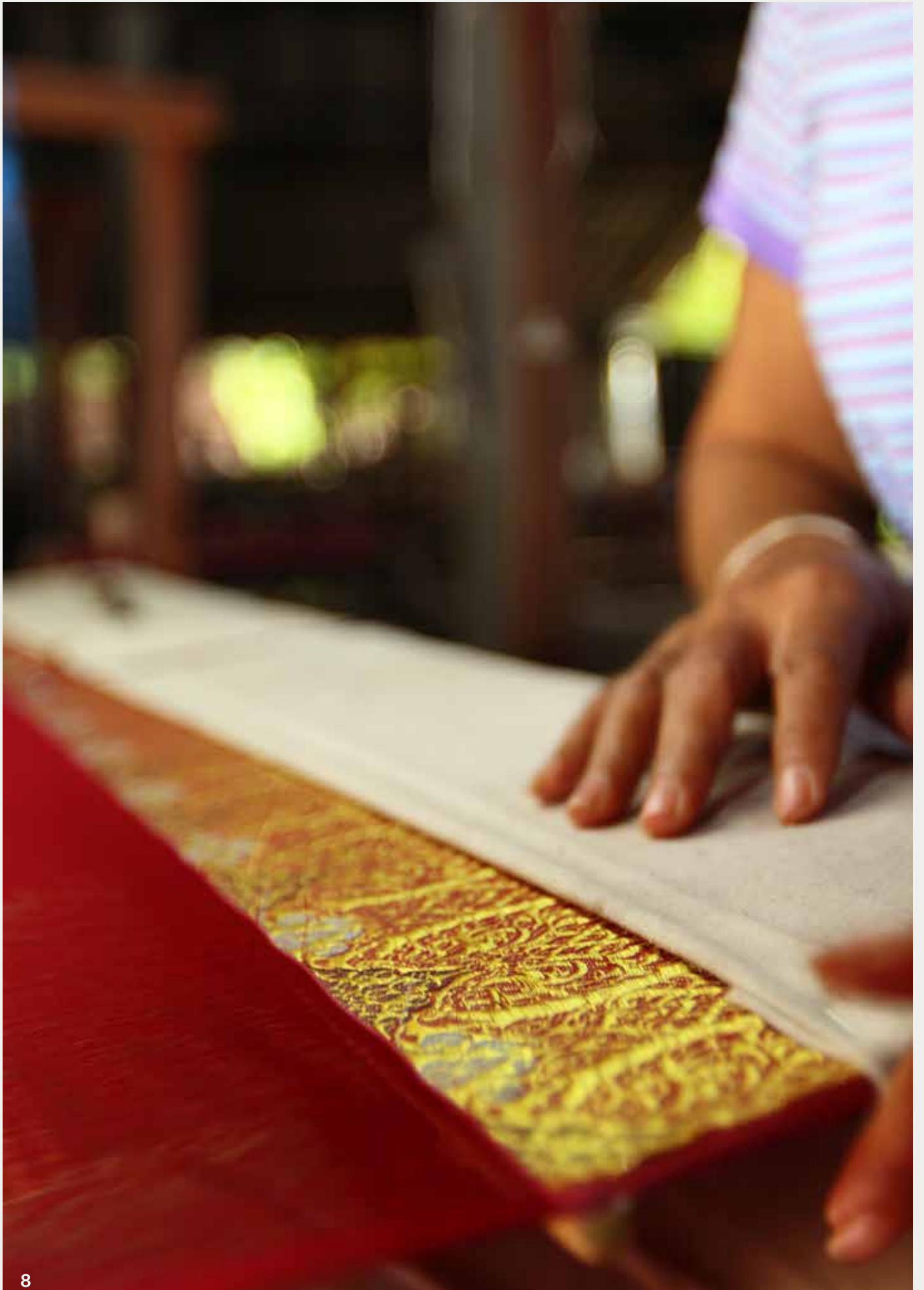
With her foresights, the visionary Her Majesty Queen Sirikit commanded that national costumes be made using hand-woven Thai fabrics which, in turn, inspired global and local communities alike – even among the Thai celebrities who usually favoured only imported products. Thai woven textiles have since earned their places on Thai export list, generating decent income for those who are involved in sericulture as well as the artisans working in weaving communities around Thailand. What’s more, these intricate textiles with ethnic accents have become strong magnet which draw successive crowd of tourists looking for exotic souvenirs to the villages, hence promoting tourism nationwide.

In this auspicious year of 2016 when the entire nation jointly celebrates the 84th Birthday Anniversary of Her Majesty Queen Sirikit, the Ministry of Commerce duly initiates the “Craft Destinations: The Weaving Streets” project to honour Her Majesty’s lifetime work as the “Royal Patroness of Thai Crafts”. The project is also in line with the Government’s policy to drive local economies by connecting the craft communities with the framework of cultural tourism. A number of weaving communities across the country were carefully selected and developed as tourist attractions while efforts have been made to boost influx of tourists in the area.

* แหล่งข้อมูล: โครงการวิจัย เรื่อง “ผ้าทอกับชีวิตคนไทย” โดยศาสตราจารย์กิตติคุณ วัฒน: จุฑะ-วิภาต

* Source: “Textile: Reflection of Thai Traditions” Research Project by Professor Emeritus Wattana Chudhavipata

เสน่ห์ของผ้าทอจึงเป็นมากกว่าอารมณ์คลุมกาย ทั้งฝ้ายและไหมแต่ละเส้นที่ถักทอล้วนบอกเล่า เรื่องราวความเป็นมาของชุมชนและชาติพันธุ์

ในโอกาสนี้ ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ (องค์การมหาชน) หรือ SACICT ซึ่งอยู่ในการกำกับดูแลของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ จึงดำเนินโครงการ “7 เส้นทางสายผ้าทอ...เอกลักษณ์ไทยสู่รายได้ชุมชน” โดยคัดเลือกชุมชนหัตถกรรมผ้าทอที่มีผลงานอันสะท้อนเอกลักษณ์ที่โดดเด่นของแต่ละท้องถิ่นและเป็นกลไกหลักในการสร้างโอกาสของความเจริญสู่ชุมชน พร้อมสร้างการรับรู้ในวงกว้างและสร้างกระแสความนิยมการใช้ผ้าทอ เชื่อมโยงงานหัตถกรรมผ้ากับการท่องเที่ยวเพื่อเป็นจุดขายและทางเลือกใหม่ให้นักท่องเที่ยวและผู้สนใจศิลปหัตถกรรม การนำผู้ซื้อเข้าไปยังแหล่งผลิต ทำให้เกิดการสร้างงาน สร้างรายได้ สร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนทั้งด้านเศรษฐกิจและการสืบสานวัฒนธรรมการทอผ้าให้คงอยู่สืบไป สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานรากให้แข็งแกร่งเป็นพลังสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศให้เติบโตอย่างยั่งยืน

เส้นทางหัตถกรรมสายผ้าทอแบ่งออกเป็น 7 เส้นทาง ได้แก่ ภาคเหนือตอนบน ภาคเหนือตอนล่าง อีสานตอนบน อีสานตอนล่าง ภาคกลาง ภาคใต้ตอนบน และภาคใต้ตอนล่าง แต่ละเส้นทางล้วนนำไปสู่แหล่งผลิต แหล่งข้อมูล และองค์ความรู้รวมทั้งผู้รู้ อาจจะเป็นครูศิลป์ของแผ่นดิน ครูช่างศิลปหัตถกรรม หรือทายาทช่างศิลปหัตถกรรมที่พร้อมจะให้ความรู้แก่ผู้เยี่ยมชมและแวะซื้อหาผ้าทอของแต่ละภาคที่ล้วนวิจิตรงดงามมีเอกลักษณ์อันสื่อสะท้อนถึงคติ แนวคิด และปรัชญาในการดำรงชีวิตของผู้คนในท้องถิ่น ได้อย่างชัดเจน

เสน่ห์ของผ้าทอจึงเป็นมากกว่าอารมณ์คลุมกาย ทั้งฝ้ายและไหมแต่ละเส้นที่ถักทอล้วนบอกเล่าเรื่องราวความเป็นมาของชุมชนและชาติพันธุ์ อีกทั้งยังสืบสานมรดกทางวัฒนธรรมอันเกิดจากอัจฉริยภาพแห่งภูมิปัญญาสู่เยาวชนและคนรุ่นใหม่ต่อไป

Accordingly, The SUPPORT Arts and Crafts International Centre of Thailand (Public Organization), or SACICT, an agency under supervision of the Ministry of Commerce, initiated a parallel project titled “Weaving Streets”. First of all, SACICT selected the communities which produce the best hand-woven fabrics that reflect the unique character of its respected locale. Then they launched a promotional campaign to create public awareness and attract tourists to these weaving communities on the seven routes around the country. Community tourism would naturally enhance employment rate, generate more income, strengthen community’s economy and encourage cultural preservation. This works in line with the government policy to upgrade local economy from the very foundation towards sustainable growth of the national economy.

The seven routes of textile trails include the Upper North, the Lower North, the Upper Northeast, the Lower Northeast, the Central Region, the Upper South, and the Lower South. Each route is drawn up to present to the travellers the sources of production, knowledge, and wisdom from Master Artisans of Thailand, Master Craftsmen, or New Heritage Artisans, who are eager to share and pass on the knowledge and specialised skills to visitors and buyers of their textile products. For crafts hunters, this is high time to browse finest fabrics with cultural identity incorporating inspiration, idea, and philosophy of the people in each locality.

Textile is indeed more than a piece of cloth to cover your body. Each interwoven cotton or silk thread silently tells us the long stories of its origin, the community where it was born, and from the civilisation it was invented, ready to follow the trails of cultural heritage down to later generations in the future.

ขั้นตอนการทออันวิจิตรพิศดารของ “ผ้าทอจันทรโสมมา”

The complicated process of weaving “Chansoma gold brocaded silk”

ผ้าทอพื้นบ้านไทย ทั้งทางภาคเหนือ กลาง อีสาน เดิมเป็นการผลิตตามวิถีและกระบวนการที่สืบทอดมาในแต่ละกลุ่ม และชุมชนที่ทำครบกระบวนการตั้งแต่ปลูกฝ้าย หรือปลูกหม่อนเลี้ยงไหม บั่นฝ้าย สาวไหม ย้อมฝ้าย ย้อมไหม จนกระทั่งการทอที่มีความงดงามอันเปี่ยมเอกลักษณ์ แตกต่างกันไปตามวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ ซึ่งส่วนใหญ่ประกอบด้วยกลุ่มวัฒนธรรมที่ใช้รากภาษาไทย หรือ “ไต” ที่อาศัยอยู่ในภูมิภาคนี้แต่ต่อมาอาจมีการเคลื่อนย้ายถิ่นฐานไปด้วยเหตุผลทางการเมือง การสงคราม หรือการเจริญไมตรีอาทิ ไทลัวะ หรือ ละว้า ไทลื้อ ไทยวน ไทพวน (ลาวพวน) ลาวครั่ง ไทใหญ่ ไทยทรงดำ ผู้ไทหรือภูไท รวมไปถึงกลุ่มวัฒนธรรมอีสานเหนือและใต้เป็นไทยเชื้อสายเขมรส่วนภาคใต้แม้จะมีหลักฐานของความเจริญมาตั้งแต่ยุคทวาราวดี แต่ในเรื่องของผ้าทอแล้ว หลักฐานทางประวัติศาสตร์บ่งชี้ว่ามีศูนย์กลางอยู่ที่นครศรีธรรมราชในยุครัตนโกสินทร์ตอนต้น ที่เจ้าพระยานครศรีธรรมราชเดินทางไปปราบขบถไทรบุรี และได้นำช่างฝีมือมากมายกลับมาเผยแพร่วิชาช่างให้กับคนไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ศิลปะการทอผ้ายก และการทำบาติก

นอกจากเหตุผลทางวัฒนธรรมแล้ว การนุ่งห่มและสีสันทันเครื่องแต่งกายยังขึ้นอยู่กับสภาพภูมิอากาศและสภาพธรรมชาติของแต่ละท้องถิ่นอีกด้วย ผ้าทอที่เราพบเห็นไม่ว่าจะเป็นในภาคเหนือ อีสาน (ตะวันออกเฉียงเหนือ) กลางหรือภาคใต้ ต่างมีศิลปะการทอที่หลากหลาย แต่ก็ล้วนมาจากเทคนิคพื้นฐานเดียวกันอันได้แก่ ชิด จก ยก และมัด ที่ช่างฝีมือในแต่ละท้องถิ่นใช้เป็นหลักพร้อมกับเสริมความคิดสร้างสรรค์สร้างเป็นงานผ้าอันเป็นเอกลักษณ์ประจำถิ่น ตามองค์ความรู้ที่ SACICT ได้รวบรวมไว้ดังนี้

The Thai hand-woven textiles, regardless of the region, are all made with the methods passed on through generations within each respected community. Some communities are self-contained with the complete supply chain in themselves – cotton planting or sericulture, thread spinning, thread dyeing, and cloth weaving. This trait or nature differs depending on each area within the Tai/Dai cultural pool. Tai people are believed to have been in constant migration due to political conflicts, wars, or due to diplomatic and trade reasons. The peoples of many origins – Lawa, Tai Lue, Tai Yuan, Tai (Lao) Phuan, Lao Krang, Shan, Tai Dam, and Phu Tai, including Thai-Khmer people inhabiting the upper and the lower northeastern regions of Thailand. The Southern Thai people whose civilisation had flourished back during Dvaravati period, have been seen largely moving back and forth the Indochinese peninsula. In terms of woven fabrics, the historical evidence found in then-major town of Nakhon Si Thammarat when Chao Phraya (Duke of) Nakhon Si Thammarat to stage a crackdown on Sai Buri rebels. Upon victory, he brought back some of the local skilled artisans to transfer to and exchange their knowledge with Thai people. Among the craft disciplines passed on were Pha Yok (brocade) weaving, and Batik-painting.

Besides cultural reasons, fashions and costumes of different regions of Thai people are also depending on each area's climate and geographical settings. The woven fabric of the Northeast (Isan), the central region, and the south, vary from one end to the other end, but all are originated from one and the same technique. The *khid*, *jok*, *yok*, and *mud* techniques used by artisans from different regions are topped up by a large array of creative tidbits to make woven fabrics typical to each artisan's locale. These techniques have all been collected and analysed by the SACICT, as such:

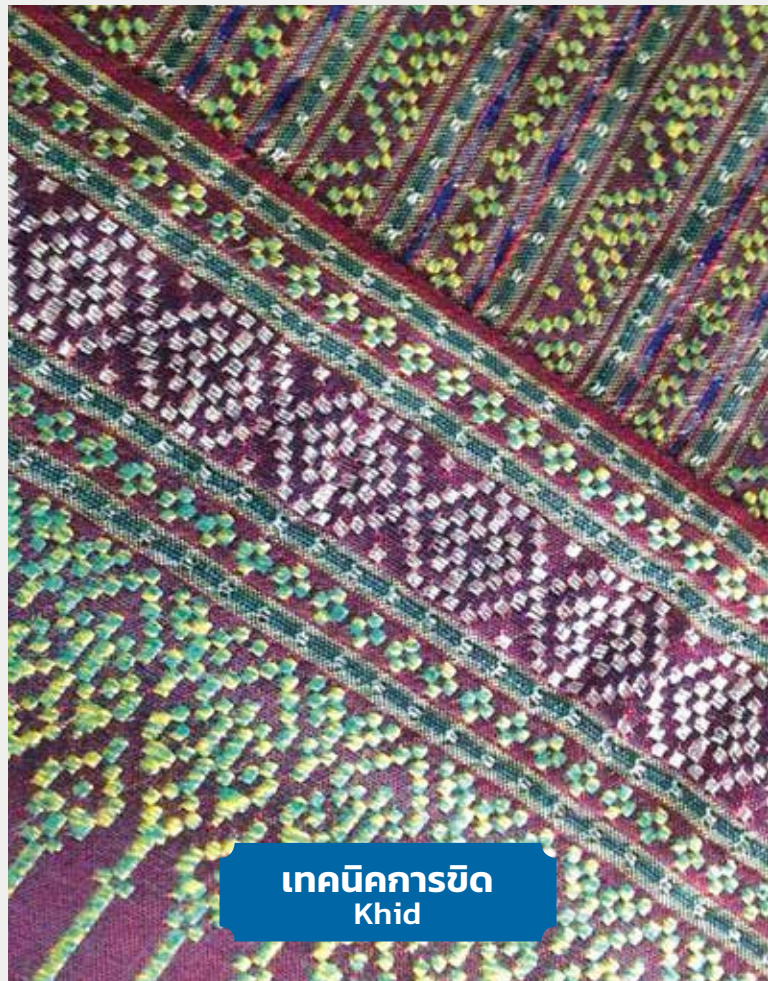
บิด จก ยก และมัด ช่างฝีมือในแต่ละ
ท้องถิ่นใช้เป็นหลักพร้อมกับเสริม
ความคิดสร้างสรรค์สร้างเป็นงานผ้าอันเป็น
เอกลักษณ์ประจำถิ่น

“**บิด**” เป็นภาษาพื้นบ้านของภาคอีสาน หมายถึง
สะกิดหรือจัดซ้อนกัน การทอผ้าบิดจึง
หมายถึงกรรมวิธีการทอที่ผู้ทอใช้ไม้เรียกว่า “ไม้เก็บบิด”
สะกิดหรือซ้อนเส้นยืนยกขึ้นเป็นช่วงระยะตามลวดลาย
ตลอดหน้าผ้า แล้วพุ่งกระสวยสอดเส้นพุ่งพิเศษและ
เส้นพุ่งเข้าไปตลอดแนว ทำให้เกิดเป็นลวดลายยกตัวูนบน
ผืนผ้า โดยส่วนใหญ่จะเป็นลวดลายซ้ำๆ กันตลอดแนวผ้า

“**จก**” หมายถึงลักษณะการทอที่ผู้ทอต้องใช้วิธีฉีวง
ดึงเส้นด้ายพุ่งพิเศษขึ้นลงเพื่อสร้างลวดลาย
จกเป็นเทคนิคการทำลวดลายบนผืนผ้าคล้ายการปัก โดยใช้
ไม้แหลม หนามหรือนิ้วมือจกเส้นด้ายเส้นยืนยกหรือจกเส้นด้าย
เส้นยืนนั้น แล้วสอดใส่ด้ายพุ่งพิเศษเข้าไปเป็นช่วงๆ สลับสีตาม
ต้องการในขณะทอ ผู้ทอสามารถออกแบบลวดลายและสีของ
ผ้าได้ซับซ้อนหลากสี ซึ่งแตกต่างจากผ้าจิดที่มีการใช้เส้นพุ่ง
พิเศษสีเดียวตลอดหน้ากว้างของผืนผ้า

“**ยก**” เป็นการทอเพิ่มลายผ้าโดยใช้เทคนิควิธีเก็บ
ตะกอลอยเช่นเดียวกับบิด โดยยกตะกอลเพื่อ
แยกเส้นด้ายยืนครั้งละกี่เส้นก็ได้ตามลวดลาย ให้เส้นด้ายพุ่ง
ผ่านไปเฉพาะเส้น เมื่อทอพุ่งกระสวยไปมาครบคู่ไปกับการ
ยกตะกอลจะเป็นลวดลายนูนขึ้นจากผืนผ้า ถ้าทอยกด้วยไหม
เรียก “ยกไหม” ถ้าทอด้วยเส้นทองจะเรียก “ยกทอง” ถ้าทอด้วย
เส้นเงินจะเรียก “ยกเงิน”

“**มัด**” เป็นเทคนิคการทอผ้าที่ใช้กรรมวิธีการมัด
และการย้อม การมัดหมี่เริ่มจากการนำเส้น
ด้ายที่ได้จากฝ้ายหรือไหมมาย้อมสีและมัดด้วยเชือกบรีเวณ
ที่ต้องการเก็บไว้ หลังจากนั้นจึงนำด้ายกรอเข้าหลอดตามลำดับ
แล้วนำไปทอจะเกิดลวดลายบนผืนผ้าที่มีลักษณะคล้ายคลื่อน
เหมือนลำอันเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของมัดหมี่

เทคนิคการบิด
Khid

เทคนิคการยก
Yok

เทคนิคการจก
Jok

“**Khid**” is a local dialect of the northeastern region of Thailand, meaning to pry or lever up. Therefore, *Khid* means the process of lever a bunch of thread up using a long, thin wooden stick along the width of the cloth, then launch a shuttle holding supplementary weft through the hole making an embossed pattern on the fabric texture.

“**Jok**” signifies the weaving technique of digging out and bury in the supplementary weft in an up-and-down fashion to make patterns. The technique is very much like embroidery but using sharpened wooden stick, porcupine spine, or human finger to *jok* a part or parts of warp threads in order to insert weft-bound shuttle to make patterns while weaving. The weaver using *jok* technique is given more room to design creative patterns of more than one colour, unlike the *khid* technique where the supplementary weft is limited to only one colour per one shuttle launch.

เทคนิคการมัด
Mud

“**Yok**” is a technique of heddle harnessing to append more patterns just like *khid* technique. To make a *yok* or a brocade, a weaver uses heddle to separate his or her preferred warp threads before launching weft-bound shuttle along the hole made by the heddle to make embossed pattern. If a weaver *yok*-weaves with silk, the technique is called “Yok Mai”; if a weaver *yok*-weaves with gold or silver thread, the technique is called “Yok Thong” (gold brocade) or “Yok Ngoen” (silver brocade).

“**Mud**” or tie, is a technique involving tying and dyeing. To *mudmee* is to wrap a number of cotton or silk threads into one bunch using a length of rope. Then, the dyed threads are released from the tied bunch and wind back to the spool. The tie-dyed and respooled threads are then reused to weave a special fabric with uneven pattern, which is the unique character of *mudmee* fabric.

นอกจากเทคนิคการทอที่หลากหลายและประณีตงดงามแล้ว ผ้าทอไทยยังมีจุดเด่นอยู่ที่เทคนิคการย้อมอันเกิดจากภูมิปัญญาการย้อมผ้าด้วยสีธรรมชาติที่สืบทอดกันมาแต่โบราณ สีที่ใช้ได้จากเปลือก ราก ใบ ดอก แก่น ยาง หรือผลของต้นไม้ โดยนำมาผสมกับวัตถุดิบอื่นๆ เช่น ด่าง เกลือ สารส้ม มะขามเปียก น้ำขาวข้าว ปูนกินหมาก ฯลฯ และอาศัยความร้อนจากพลังงานแสงอาทิตย์ทำให้แห้ง เกิดเป็นสีอันสวยงามมากมายหลากหลายสี โดยช่างสามารถเลือกใช้ย้อมผ้า ย้อมไหม เพื่อนำมาทอเป็นผ้าตามที่ตั้งใจ และยังมีการใช้เทคนิคการย้อมสีที่สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผ้าธรรมดาๆ เช่นในกรณีของหม้อห้อมย้อมครามของภาคเหนือ ผ้าย้อมมะเกลือของภาคอีสาน และผ้าปาเต๊ะ หรือบาติกของภาคใต้

สีธรรมชาติที่ได้มีทั้งสีแดงจากรากยอป่า ใบสัก เปลือกสะเดา แก่นประดู่ ดอกคำฝอย ฯลฯ สีเหลืองจากหัวขมิ้นชัน แก่นมะพูด ดอกกระดังงา แก่นขนุน ใบขี้เหล็ก ฯลฯ สีน้ำตาลจาก เปลือกโกก้าง เปลือกพะยอม แก่นคูณ ผลทับทิม แก่นทองหลาง ฯลฯ สีน้ำเงินและสีครามจากต้นและใบคราม ดอกอัญชัน แก่นลำตวน ลูกหว่า ฯลฯ สีเขียวจากใบหูกวาง เปลือกเพกา เปลือกสมอ ใบตะขบ ฯลฯ สีดำจากผลมะเกลืออ่อน ผลสมอพิเภก เปลือกต้นรูกฟ้า เปลือกมะขามเทศ ฯลฯ นอกจากนี้ยังมีการใช้ ครั่ง หรือขี้ครั่ง ที่ให้สีแดงมาย้อมผ้าด้วย

เทคนิคเหล่านี้ ทั้งเทคนิคการย้อมและการทอเป็นประสบการณ์และความชำนาญที่สั่งสมและถ่ายทอดกันมาเนิ่นนาน ปีโดยผ่านสตรีผู้เป็นแม่จากรุ่นสู่รุ่น อีกทั้งการนำภูมิปัญญาบรรพบุรุษมาผสมผสานกับนวัตกรรมสมัยใหม่อย่างชาญฉลาด เกิดเป็นงานร่วมสมัยที่ตอบโจทย์การตลาดได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ยังสามารถเพิ่มความงามสง่าให้กับผู้สวมใส่แล้ว ผ้าทอไทยยังมีบทบาทสำคัญในฐานะ “เอกลักษณ์ของชาติ” อีกด้วย

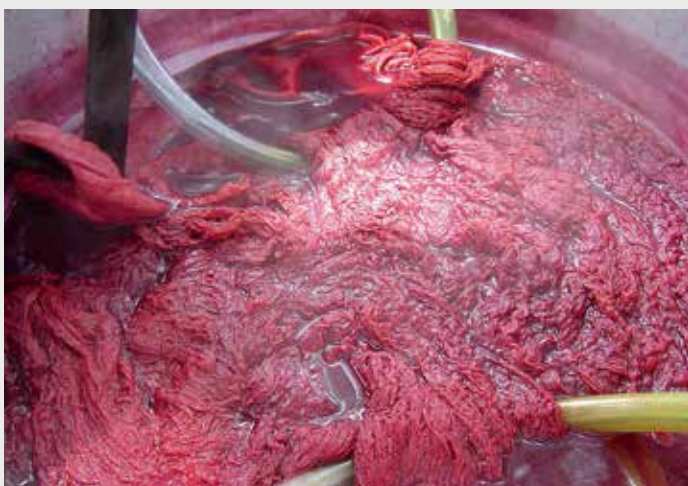
Apart from various weaving techniques so clever and so elaborate, Thai woven fabrics are well known for their dyeing techniques using organic dyes originated from the ancient wisdom. The dyes carefully extracted from bark, root, leaf, flower, or even sap of trees, mixed with other alchemical substances such as alkaline salt, sea salt, alum, ripe tamarind, washings of uncooked rice, hydrated lime, and many more. These amalgams only need sunlight to dry them off moisture, making a large selection of tints. Weavers can choose their tint of preference to dye their woven fabric as they wish. There are certain dyeing techniques that can transform fabrics that seem so ordinary into products of great values, such as *mor hom*-dyed fabric of the northern region, ebony-dyed fabric of Isan region, Batik fabric of the southern region.

Natural dyes are abundantly found. Red dye comes from root of mulberry tree, trunk of padauk tree, safflower, etc. Yellow dye comes from turmeric, trunk of mundu tree, night-flowering jasmine, trunk of jackfruit tree, copperpod leaf, etc. Brown dye comes from mangrove bark, trunk of shorea tree, golden shower tree, pomegranate, trunk of Indian coral tree, etc. Blue and indigo dye comes from trunk of indigo tree, butterfly pea flower, trunk of white cheesewood tree, jambolan plum, etc. Green dye comes from Indian almond leaf, bark of broken bones tree, Jamaican cherry leaf, etc. Black dye comes from young ebony fruit, bahera fruit, bark of arjuna tree, bark of manila tamarind tree, etc. Sometimes, lac or sticklac are used to dye fabric as it also gives red colour.

These dyeing and weaving techniques are not acquired in just one day. Artisans must collect bit by bit the centuries-old accumulated wisdom and skills, from generation to generation, cleverly mixing the ancient wisdom with the modern innovations, creating a selection of products that answer to the market demands. Not only these products add the elegant bits to their wearers, the Thai woven fabrics are also playing a good role of the national heritage.

นอกจากสามารถเพิ่มความงามสง่าให้กับผู้สวมใส่แล้วผ้าทอไทยยังมีบทบาทสำคัญในฐานะ “เอกลักษณ์ของชาติ” อีกด้วย

เทคนิคการย้อมสีผ้าด้วยสีธรรมชาติ
The dyeing technique of using organic dyes.

ผ้ามัดหมี่มีเอกลักษณ์ที่การสร้างสรรค์ลวดลาย ด้วยการมัดย้อม แตกต่างกันไปในแต่ละจังหวัด

ผ้าทอพื้นบ้านของไทย มีตั้งแต่ผ้าพื้นง่าย ๆ ที่ทอลายขัดธรรมดาโดยทำให้เส้นพุ่งและเส้นยืนขัดขึ้นลงเป็นแนวเดียวกันไปตลอดหน้ากว้างของผืนผ้า ใช้วิธีควบเส้นเพิ่มความหนาไปจนถึงผ้าชนิดที่มีความสลับซับซ้อน มีหลายขั้นตอนดังตัวอย่างต่อไปนี้

มัดหมี่... ไม่ได้มีเฉพาะที่อีสาน

ผ้ามัดหมี่ (ikat) หรือผ้าไหมมัดหมี่ หนึ่งในผ้าทอที่มีชื่อเสียงของภาคอีสาน แต่ที่จริงแล้วยังมีให้พบเห็นได้ในภาคอื่นๆ ผ้ามัดหมี่มีเอกลักษณ์ที่การสร้างสรรค์ลวดลายด้วยการมัดย้อม ซึ่งจะยากหรือง่ายก็ขึ้นอยู่กับลวดลายที่กำหนด แตกต่างกันไปในแต่ละจังหวัด และผู้มัดก็ต้องมีความเข้าใจและความชำนาญทั้งในเรื่องของลวดลายและการผสมสี ผ้าไหมมัดหมี่อำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่นมีความโดดเด่นที่ “ลาย” และเทคนิคการทอ โดยใช้วิธีการมัดหมี่และทอแบบดั้งเดิม ลายเก่าแก่ที่สืบทอดกันมาและถือว่าเป็นลายต้นแบบของเมืองขอนแก่นคือ ลายหมี่กง ลายชั้นหมากเบ็ง ลายขอพระเทพ หรือลายเชิงเทียน โดยส่วนใหญ่เกือบทั้งหมดจะเป็นการทอผ้าแบบ 3 ตะกอ ทำให้เนื้อผ้าแน่น สม่ำเสมอ สีที่เป็นเอกลักษณ์ดั้งเดิมคือ สีม่วง สีแดง สีเขียว สีเม็ดมะขาม นอกจากนี้ยังมีมัดหมี่อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิซึ่งเป็นที่ยื่นชอบของผู้ใช้

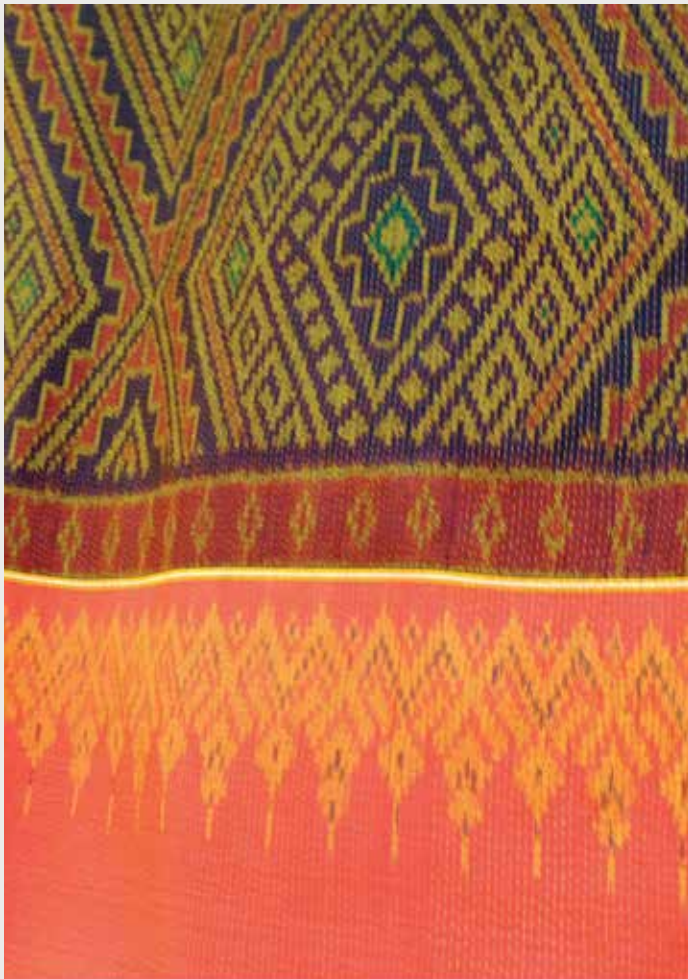
มัดหมี่ของช่างทอไทยเชื้อสายเขมรในอีสานใต้ ได้แก่ สุรินทร์ บุรีรัมย์และศรีสะเกษ ต่างมีชื่อเสียงเลื่องลือในคุณภาพและความงดงาม เนื่องจากมีการมัดที่มีลักษณะพิเศษ และมีเรียกชื่อต่างๆ กันไป เช่น ผ้าโฮล หรือซิ่นโฮล เป็นผ้านุ่งของสตรีในกลุ่มวัฒนธรรมไทยเขมร มีความพิเศษที่แตกต่างจากการทอผ้าไหมในภาคอีสานท้องถิ่นอื่นๆ ได้รับอิทธิพลจากอาณาจักรเขมร ใช้การผูกมัดลวดลายมัดหมี่ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตน และใช้ไหมจากพันธุ์ไทยแท้พื้นบ้าน สีเหลืองใช้เฉพาะไหมน้อยที่อยู่ด้านในสุด จึงมีความมันเงาวาวและมีเหลือบเงา มีความนุ่มเนียน ในการย้อมเส้นไหมจะใช้สีธรรมชาติ ได้แก่ ครั่งป่า แก่นขนุน มะเกลือ โดยการคุมโทนสีให้ออกขรึมขลัง เช่น สีน้ำตาล สีแดง สีเหลือง สีดำ สีเขียว และที่สำคัญคือมีกลิ่นหอมของสมุนไพร

Mudmee... Not Only from Isan

Mudmee or Mudmee silk, one of the most popular fabrics of the Northeast, is characterised by its tie-dyeing techniques varying in different provinces of Isan. The *mudmee* silk of Chonnabot district of Khon Kaen is famous for its traditional pattern and technique. Some of the traditional patterns of Khon Kaen are *mee kong*, *khan mak beng*, *chor phra thep*, and *choeng thian* (candlestick) patterns. Some more widely known patterns are *khoam* (lampshade), *mak jab*, *pla siu* (minnow), *maeng mum* (spider), *kanok choeng thian*, *ton son* (pine tree), *naak kiao* (dancing naga), *ton son yai* (large pine tree), and *nok yoong* (peacock) patterns. Most *mudmee* fabrics are woven using three-heddled loom, making evenly smooth and firm. Some of the most popular colours are purple, red, green, and tamarind-seed brown.

Though the similar technique can also be found in other parts of the country, the art of *mudmee* of Thai-Khmer descendants of Lower Isan are widely celebrated with its diverse line, including Hol which is worn by women in the Thai-Khmer cultural pool. The Hol fabric is fairly different from the central or northern Isan region as it is heavily influenced by the Khmer culture of different *mudmee* pattern using local yellow silk thread to make glossy surface and natural dyes from wild lac, jackfruit trunk, or ebony, by controlling the darker tints of brown, red, yellow, black, and green. Most importantly, it scents of wild herbs.

“ผ้าซิ่นตีนแดง” ผ้าไหมเอกลักษณ์ท้องถิ่นของชาวบุรีรัมย์
“Sin Teen Daeng” – the identity of Buriram.

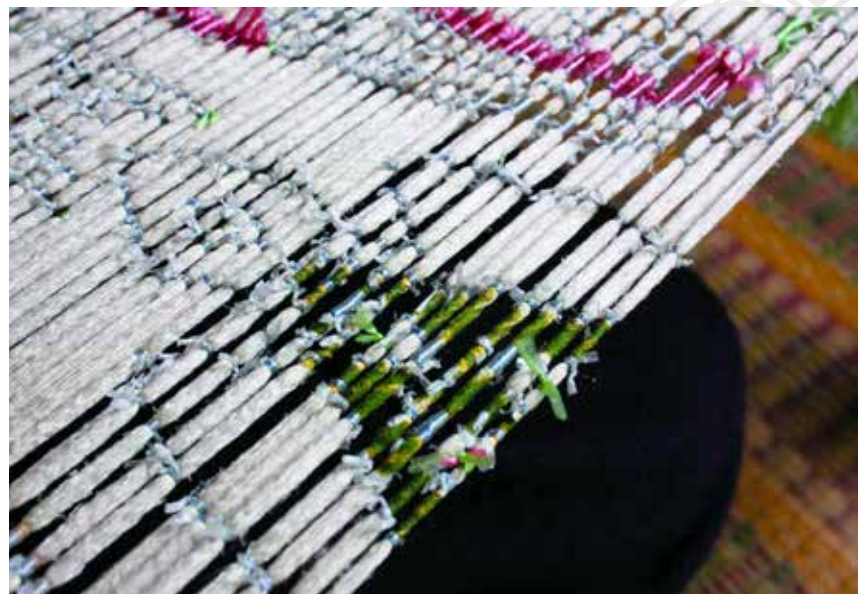
ซันโฮล (จงโฮล, ซอมปีวดโฮล) ชื่อเรียกนี้มาจาก รากภาษาเขมร ที่นำมาผสมผสานกับรากภาษาไทยพื้นถิ่น เป็นชื่อเรียกผ้าไหมมัดหมี่ที่มีลายพิเศษเฉพาะตัว คล้ายหมี่ ซ้อมเป็นแถบแนวตั้ง ภายในจะบรรจจุลายมัดหมี่ เป็นลายใบ ไม้ เฉียงๆ ถือเป็นแม่ลายมัดหมี่ลายหลักที่สำคัญที่สุดลาย หนึ่งของกลุ่มวัฒนธรรมไทยเขมร ในการทำผ้าโฮล จะมี ขั้นตอนการทอเป็นพิเศษ แตกต่างกับผ้ามัดหมี่อื่นๆ โดย ผ้าโฮลจะต้องใช้กระสวยทอสลัสีของลายผ้าถึง 7 กระสวย ในขณะที่ผ้ามัดหมี่อื่นๆ จะใช้เพียงกระสวยเดียวเท่านั้น ข้อ ที่เด่นเป็นพิเศษที่สุดของผ้านี้คือ การมัดหมี่ให้เป็นลายโฮล เมื่อมัดและย้อมเสร็จเรียบร้อยแล้ว สามารถที่จะเลือกนำไป ทอเป็นผืนผ้าได้ 2 แบบ หรือ 2 ลาย คือทอเป็นผ้าโฮลสตรี (โฮลผู้หญิง) เรียกว่า “โฮลเสรี” คือผ้าโฮลธรรมดา ส่วน อีกแบบหรืออีกลายนั้นเป็น โฮลบุรุษ เรียกว่า “โฮลเปราะฮ์” เป็นผ้าโฮลขนาดความยาว 1 หลาครึ่งถึง 4 หลา นิยมใช้ใน่ง ในงานพิธีสำคัญ เช่น ให้เจ้านาคบวงเวลาเข้าวัด เข้าโบสถ์ หรือเจ้าบ่าวบวงในพิธีแต่งงาน ว่ากันว่าผ้าโฮลสมัยโบราณ ทอจากไหมน้อย (เส้นไหมที่อยู่ด้านในสุดของรังไหม) เนื้อดี และทอแน่นดี จะสามารถอ้อมน้ำได้ไม่รั่วซึม

ผ้าอัมปรมจังหวัดสุรินทร์ เป็นผ้าทอพื้นเมืองที่สตรี ไทยเชื้อสายเขมรในแถบอีสานใต้ใช้เป็นผ้านุ่ง การย้อม ใช้เทคนิคการมัดหมี่สองทาง (double ikat) โดยมัดย้อม ทั้งเส้นพุ่งและเส้นยืน ซึ่งต่างจากผ้ามัดหมี่ทั่วไปของภาค อีสานด้วยกัน ลักษณะพิเศษของผ้าอัมปรมคือจะปรากฏ ลวดลายที่ทอเป็นลายตารางสี่เหลี่ยมจัตุรัสเล็กๆ และมีการมัดย้อมเส้นไหมให้เป็นจุดประสีขาวเด่นขึ้นจากสีพื้น คล้ายเครื่องหมายกากบาทหรือเครื่องหมายบวกในตาราง สี่เหลี่ยมเล็กๆ กระจายทั่วผืนผ้า ลายกากบาทนั้นเกิดจาก มัดหมี่เก็บสีขาวของเส้นไหมเอาไว้ไม่ให้เปลี่ยนสีเวลาย้อม เป็นการมัดทั้งเส้นพุ่งและเส้นยืนที่ต้องพิถีพิถันในการมัดและ การทอ เพื่อให้ลายที่เกิดขึ้นเป็นลายกากบาทหรือบวก ถ้ามัดหรือทอไม่ดี ผ้าที่ออกมาจะเกิดลายเขย่งเป็นตัวอักษร ที (T) หรือตัวอักษรแอล (L) ในภาษาอังกฤษ

การมัดหมี่...เทคนิคในการมัดและย้อมก่อนทอ เพื่อสร้างลวดลายและสีสันทนบนผืนผ้า
Mudmee, the technique of tie-dyeing to make uneven but beautiful patterns on the fabric.

ผ้าไหมมัดหมี่ลายสร้อยดอกหมากของบ้านคุณรงค์ จังหวัด มหาสารคาม ได้รับการคัดเลือกให้เป็นลายผ้าเอกลักษณ์ ของจังหวัด ประยุกต์ปรับแต่งมาจากลายปลาแก้วของชาว อำเภอนบพิตำจังหวัดขอนแก่น โดยอาจารย์ดุษิต โปธิจันทร์ ลายสร้อยดอกหมากนี้ เกิดจากการนำเอาลายโคมห้ามามัด ซ้อนกับลายโคมเก้า ทำให้มีจุดเด่นคือเป็นลายเล็กที่มีความ ละเอียดอย่างยิ่ง เมื่อประยุกต์สีสันทนลงไปในกรรมวิธีมัดย้อมแต่ ละครั้ง ทำให้สวยงามระยิบระยับจับตา มีคุณค่ามากขึ้น การทอผ้าไหมลายสร้อยดอกหมาก ใช้ไหมเส้นเล็กที่มีความ สม่่าเสมอ ใช้เวลาในการทอมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับความ ละเอียดของลาย เฉพาะการมัดหมี่ใช้ระยะเวลาานาน 4-5 วัน ยิ่งลายละเอียดก็ต้องขยายลำหมี่ให้มากขึ้นเป็น 49 ลำ หรือ เป็น 73 ลำ ดอกก็จะมีขนาดเล็กลงไป ด้วยความสวยงาม วิจิตรบรรจงของลายผ้า

ผ้าจวนตานี หรือ “มัดหมี่เมืองใต้” บางคนก็เรียกว่า “หมี่จ๊ว” จากคำบอกเล่าของช่างทอในปัตตานีที่เล่าไว้ว่า ในปัตตานี ครั้งหนึ่งเคยมีการมัดหมี่เพื่อทอผ้าพื้นเมือง โดย ใช้เชือกจากต้นกล้วยตานี (กล้วยพังลาหรือบีแซมือกาลอ) ในการมัดหมี่จะปรากฏลายอยู่ที่เชิงชายผ้า อ่านออกเสียงว่า “จ๊ว” ซึ่งยามที่ชาวใต้พูดเร็วๆ จะเขียนเสียงเป็น “จวน” ผ้าจวนตานีมีความเป็นมาอย่างไร ไม่มีใครทราบแน่ชัด แต่มีชื่อปรากฏอยู่ตามเอกสาร บันทึกไว้ว่ามีผ้าอยู่ 2 ชนิด เป็นงานมัดหมี่ชนิดหนึ่ง ส่วนอีกชนิดหนึ่งเป็นผ้ายกสอด ดิ้นเป็นลวดลาย ดังที่ปรากฏอยู่ในวรรณคดีเรื่อง “อิเหนา” ตอนที่อิเหนาปลอมตัวเป็นดาหลังไปเล่นหนังตะลุงให้ชาว ตาหาได้ชม

Sin Hol (Chong Hol, Sampot Hol), derived from Khmer words, is meanwhile the Khmer *mudmee* silk produced in Surin, Buriram, and Si Sa Ket. Sin Hol is unique, showing off its local vertical pattern of *bai phai* (bamboo leaves). To make Sin Hol, an artisan needs to use the total of seven shuttles with different colour in each shuttle to make it while other *mudmee* silk uses only one. The Hol fabric can be made into two types of clothing: *hol satri/hol srey* (*hol* for women) and *hol proh* (*hol* for men) with the length of 1.5 to 4 yards. The *hol proh* fabric is worn by pre-ordained monk or pre-wedding groom. The ancient *Hol* fabric is woven with fine silk with high quality texture.

ผ้าจวนตานี หรือ “มัดหมี่เมืองใต้” บางคนก็เรียกว่า “หมี่จูวา”
Juan Tani fabric or “southern Mudmee”, is called in some areas by the name of Mee Juwa.

Amprom fabric of Surin is used as over-worn brocade in the Lower Isan region made with “double ikat” technique that uses both dyed warps and wefts. The special character of Amprom fabric is its checkerboard pattern with bright white X-shaped spots throughout the texture. The white colour is from the raw silk thread. If the artisan is not capable enough, the wanted X-shaped pattern will emerge in shapes like T or L.

“Soi Dok Maak” Mudmee silk of Baan Kud Rang of Maha Sarakham has been chosen as the signature fabric of the province. Its pattern is believed to be adapted from the original *pla kiu* pattern of Chonnabot district of Khon Kaen. *Soi dok maak* pattern is extremely detailed and can be made glittering after multiple tie-dyeing attempts. Artisans use thin threads in weaving *soi dok maak*-patterned silk, thus needing time and patience. The *Mudmee* process alone takes 4-5 days. The more detailed, the number of bundled silk threads needs to be adjusted to 49 or 73. With more bundled threads, the pattern design becomes smaller.

Juan Tani fabric or “Southern Mudmee”, is called in some areas by the name of Mee Juwa. Word has it that long time ago in Pattani, artisans then used threads made out of wild banana (known in other regions as Kluai Phangla and Pisang Melaka). The tie-dyeing process makes the pattern emerge on the edge, called something like Juwa, or Juan. The real history of Juan Tani fabric is still a mystery until this day. However, according to some historical accounts, there are two types of fabric – tie-dyed fabric and embroidered fabric – as told in Inau and Dalang, the Thai version of Indonesia’s literature, Panji, when Inau disguised as Dalang and performed shadow play before King of Daha.

เทคนิคการจก...ซึ่งผู้ทอจะใช้วิธีล้วงและดึงเส้นด้ายพุ่งพิเศษขึ้นลงเพื่อให้เกิดลวดลาย

Jok technique – warp threads are pulled to make room for supplementary wefts that make beautiful patterns.

จก... บรดกทางวัฒนธรรมหลายเผ่าไท

จอก (Discontinuous Supplementary Weft Weaving)

เป็นเทคนิคการทำลวดลายบนผืนผ้าด้วยการเพิ่มเส้นด้ายพุ่งพิเศษหลายเส้นหลายสีมาสอดเส้นยืนเป็นช่วงๆ โดยใช้ขนเม่น ไม้ไผ่ หรือนิ้วมือสอดนับจำนวนเส้นด้ายยืน เป็นกรรมวิธีการทอที่เรียกกันว่า “การปักบนहुก” มีทั้งการ “จกหน้าเอาหลัง” คือใช้การจกด้านหน้าให้เกิดลวดลายด้านหลัง และการ “จกหลังเอาหน้า” ที่จะโชว์ลวดลายด้านหน้า และเนื่องจากเป็นงานฝีมือที่ต้องใช้ความประณีตและใช้เวลามาก ช่างทอมักทำเป็นชิ้นเล็กไว้ประดับตกแต่งผ้าชิ้นแบบที่เรียกว่า “ชิ้นตีนจก” โดยในการจกนิยมใช้เส้นไหมจกบนผืนผ้าฝ้าย บางถิ่นก็ชอบทอสลักกับการทอซิด และมัดหมี่หรือบางครั้งก็มีการสอดดินเงินดินทองแบบงานของอินเดียและเปอร์เซีย

การทอจกเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของกลุ่มชาวไทยวน ซึ่งกระจายตัวอยู่ทั้งในภาคเหนือและภาคกลาง เช่น กลุ่มทอผ้าชาวไทยวนอำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ และกลุ่มผ้าชิ้นตีนจกไทยวนเมืองลองจังหวัดแพร่ ที่ผลิตชิ้นงานทั้งด้ามตามลวดลายและสีอันวิจิตร รวมไปถึงกลุ่มทอผ้าเชื้อสายไทยวนราชบุรีที่แบ่งเป็นกลุ่มย่อยตามลักษณะของลวดลายผ้าได้เป็น 3 ตระกูล คือ ตระกูลคูบัว ตระกูลดอนแร่ และผ้าจกตระกูลหนองโพ-บางกระโด โดย ผ้าจกตระกูลคูบัว มีลวดลายเป็นเอกลักษณ์ของตัวเอง ใช้เส้นด้ายยืนสีดำ พุงดำ

โดยไม่มีลายประกอบมาก ทำให้เห็นลายชัดเจน ส่วนวัสดุที่ใช้ทอจะใช้เส้นไหมที่มีสีสันหลากหลาย

การทอจกยังเป็นงานที่มีชื่อเสียงของกลุ่มชาวไทยวนมานานคือ กลุ่มผ้าทอหาดเสี้ยว อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ที่มีงานเอกลักษณ์เป็นชิ้นตีนจกทอด้วยฝ้ายหรือฝ้ายสลับไหมเป็นลายขวางลำตัว เชิงจกส่วนใหญ่ทอเป็นลายเรขาคณิต บรรพบุรุษชาวไทยวนได้อพยพมาจากเมืองเชียงขวาง ประเทศลาวเมื่อกว่า 200 ปีมาแล้ว และตั้งรกรากในหลายๆ จังหวัด เช่นที่อำเภอบ้านหมี่ ลพบุรี ตำบลมาบปลาเค้า เพชรบุรี บ้านใหม่ นครนายก ตำบลบ้านเชียง อุดรธานี และอีกหลายๆ จังหวัด เช่น สระบุรี สุพรรณบุรี ปราจีนบุรี และอุทัยธานี ที่มีกลุ่มผ้าชิ้นตีนจกแต่มีตะกอกซึ่งเป็นการต่อยอดแนวคิดศิลปหัตถกรรมดั้งเดิมสู่การผลิตเป็นลวดลายใหม่ที่ตรงใจผู้ซื้อ

จ. อุทัยธานี โดยเฉพาะในอำเภอกำแพงแสนและอำเภอบ้านไร่ แท้จริงแล้วคือแหล่งสำคัญของผ้าทอไทครั้ง หรือลาวครั้งที่อพยพมาจากหลวงพระบางและเวียงจันทน์ในหลายระลอกเมื่อหลายชั่วอายุคนมาแล้ว แต่ยังคงรักษาอัตลักษณ์ในวัฒนธรรมเครื่องแต่งกายที่ประกอบด้วยสีแดงของฝ้ายอมครั้งต่อตีนขึ้นด้วยจกฝ้ายหรือไหมสีสดใส เหลือง ส้ม น้ำเงิน ขาว เขียว โดยมีชิ้นถึง 4 ได้แก่ ชิ้นกานที่ใช้เทคนิคการจก หรือ ซิดทั้งผืน ชิ้นหมี่ลวดใช้เทคนิคมัดหมี่และทอต่อเนื่อง ชิ้นหมี่ตา ใช้การมัดหมี่สลับกับการจกหรือซิด และชิ้นหมี่น้อย ใช้เทคนิคมัดหมี่เป็นลวดลายแถบเล็กๆ สลับฝ้ายหรือไหมพื้นสีต่างๆ

“ผ้าตีนจกไทยวน” ภูมิปัญญาที่ถ่ายทอดมาจากบรรพชนของคนราชบุรี “Pha Teen Jok Tai Yuan”, the wisdom passed on to the people of Ratchaburi.

Jok... The Weaving Heritage of Tai Peoples

Pha Jok is the fabric of a discontinuous supplementary weft weaving technique which produces highly sophisticated embroidery motifs using colourful supplementary wefts and with the help of porcupine spine or wooden stick to pick the parts of the warp threads in order to insert shuttle to make patterns. This technique is considered a perfect combination of weaving and embroidering.

A weaving heritage of Tai Yuan ethnic group which scatters in different locations in the North and Central region, Pha Jok can be found in Mae Chaem, Chiang Mai; Mueang Long, Phrae Province; and especially in Ratchaburi where it is classified into three origins: Khu Bua, Don Rae, and Nongpho-Bangkrado. Pha Jok from the house of Khu Bua features its own local patterns such as *dok sia*, *hak nok khu*, *kong keng*, *na mon*, and *nok khu kin nam huam tao*. Its *Jok* process

is usually based on black warps and wefts, creating a pitch black base that can well accentuate the colourful additional patterns. And since it requires so much hard work and neatness, weavers usually make it in narrow but long piece as decorative footer for the tube skirt, Sin Teen Jok. These footers are mostly in geometrical shapes.

Another ethnic group specialising in Jok weaving technique is “Tai Phuan” who produces the all-time favourite *sin teen jok* called Pha Sin Teen Jok Hat Siao from Srisatchanalai of Sukhothai Province. Tai Phuan immigrants who have settled here over 200 years ago arrived from the Kingdom of Lane Xang which is known today as Lao PDR.

Nearby, in Uthai Thani Province, particularly in Thapthan and Baan Rai districts, there is a different style of colourful Jok produced by Tai Khrang or Lao Khrang, ethnic group migrated from Louang Prabang and Vientiane. The name “Khrang” is a Thai word meaning “Lac” which is a natural dye in red colour being used in the Pha Sin and attire of the people of this ethnic community. Lao Khrang people here attach the colourful Teen Jok to their lac red Mudmee skirts to make Mudmee Tor Jok, whereas some take a step further to make Pha Sin Teen Jok Taem Takor to attract new generation of consumers by decorating with newly-designed patterns.

And another specialist in Jok weaving is the Phu Tai ethnic group, the descendants of T and their best known textiles are the intricate shawl, Phrae Wa or Phae Wa and a smaller square piece for the face called Phrae Mon. Both are used only on special occasion, they are therefore made of silk. The Phu Tai people however do not make Teen Jok.

บิด... สะกิดเส้นยืน สอดเส้นพุ่ง สร้างสรรค์ผ้าสวย

ผ้าบิด (Continuous Supplementary Weft Weaving)

เป็นผ้าทอเสริมเทคนิคการตกแต่งที่ประณีตงดงาม ด้วยการเพิ่มด้ายเส้นพุ่งพิเศษเพื่อสร้างลวดลายข้ามช่วงด้ายเส้นยืน คล้ายกับการทอจก ต่างกันที่ไม่ใช้วัตถุปลายแหลมหรือขนเม่น แต่ใช้ไม้ค้ำ หรือ “เขา” (string heddle) แทน “เขา” ซึ่งที่ว่านี้คือไม้ไผ่เหลาให้เรียวกเล็ก ยาวประมาณ 50 เซนติเมตร แล้วโยงเข้ากับเส้นยืน เมื่อทอลายใดก็ดึงเอา “เขา” ชุดนั้นมาใช้ลายใดไม่ใช้ก็แขวนไว้เหนือก็ ลายที่เกิดจากการทอขิดจะมีลายซ้ำๆ กันตลอดความกว้างของผ้า มักจะเป็นลายเรขาคณิต อันเกิดจากการเว้นช่องเส้นด้ายยืนและสอดด้วยเส้นด้ายพุ่งที่มีขนาดใหญ่มากกว่าธรรมดา กลุ่มชนที่นิยมทอผ้าขิดกันมากคือ กลุ่มไทย-ลาวแถบมหาสารคาม ขอนแก่น อุบลราชธานี ชัยภูมิ และอุดรธานี โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มไทพวนบ้านเชียงที่นิยมถักทอข้าวของเครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น ผ้าห่ม สไบ ย่าม ตุ่ง ผ้าปรกหัวนาค และหมอนขิด ทั้งนี้ ผ้าขิดอีสานจะมีการกำหนดลายให้เหมาะกับประโยชน์ใช้สอยและเพื่อความงามเป็นสิริมงคล เช่นลายขิดที่ทำหมอนจะไม่ใช้ทออย่างอื่นและใช้ฝ้ายที่เก็บไว้เป็นการเฉพาะ เพราะถือว่าหมอนเป็นของสูง หรือการที่ผ้าชิ้นแบ่งเป็น หัวชิ้น ตัวชิ้น และตีนชิ้นก็จะไม่มีการนำตีนชิ้นไปเป็นหัวชิ้น เป็นต้น

ผ้านาหมื่นศรี (ผ้ากอสนาหมื่นศรี) จังหวัดตรัง เป็นผ้าทอมือที่มีเอกลักษณ์ของภาคใต้ มีมาแต่ครั้งไหนไม่มีใครตอบได้ แต่ประมาณว่ากว่า 100 ปีมาแล้ว โดดเด่นด้วยเทคนิคการเก็บตะกอ (การสร้างเส้นยืน) และสร้างลวดลายด้วยการทอ ยกเขา ซึ่งเป็นเทคนิคเดียวกับการขิดในภาคอีสาน ผ้าทอนาหมื่นศรีมีลวดลายงดงาม ส่วนใหญ่เป็นผ้าฝ้าย และพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้เป็นผ้าไหมลายโบราณ แบ่งตามลักษณะโครงสร้างของผ้าได้ 3 ชนิด ได้แก่ ผ้าพื้น ผ้าตา และผ้ายกดอก ลายที่นิยมคือ ลายลูกแก้ว มีลวดลายโบราณกว่า 30 ลาย เช่น ลายดาวล้อมเดือน ดอกจัน แก้วชิงดวง ฯลฯ ปัจจุบันได้พัฒนาเป็นมากกว่า 100 ลายแล้ว นอกจากเรื่องเครื่องแต่งกายแล้ว ช่างทอที่นาหมื่นศรียังมีการทอผ้าเพื่อใช้ในพิธีกรรม เช่นผ้าทอพานช่างสำหรับพาดหีบศพก่อนนำไปเผาที่มีลายตัวหนังสือไว้สอนใจคน ตลอดจนผ้าหางกระรอก ผ้าตาสมุก และอื่นๆ

ผ้าเกาะยอ ผ้าทอที่เป็นงานหัตถกรรมพื้นบ้านเก่าแก่ของจังหวัดสงขลา ที่มีฝ้ายทอกลายพิเศษที่ได้รับพระราชทานนามว่า “ลายราชวัตร” หรือ “ลายราชวัตรต์” เป็นผ้าอัตลักษณ์ที่ทอด้วยความประณีตจากเส้นใยฝ้ายสีสันสอดสี ความงดงามของลวดลาย และความตั้งใจของชาวเกาะยอ ทำให้ผ้าเกาะยอมีความโดดเด่นเป็นที่ชื่นชมมาช้านาน ผ้าทอเกาะยอของแท้ต้องมีเส้นด้ายสีส้มที่เส้นขอบทั้งสองของผืนผ้า เนื้อแน่น สวยงาม คงทน ราคาง่าย ลวดลายไม่ซ้ำซ้อน ส่วนใหญ่เกิดจากการขิด จุดเด่นอยู่ที่ลายที่พุ่งขึ้นมาจากเนื้อผ้า ชาวเกาะยอได้พัฒนาลวดลายใหม่ๆ มาประยุกต์ให้มีความหลากหลายขึ้น พร้อมทั้งตัดเป็นชุดเสื้อผ้าในแบบต่างๆ แต่ยังคงรักษาคุณภาพและเอกลักษณ์ความเป็นผ้าทอเกาะยอไว้เป็นอย่างดี ในระยะแรกจะเป็นการทอแบบเรียบง่าย ไม่มีลวดลาย จนเมื่อมีการติดต่อค้าขายกับต่างประเทศ จึงได้รับการถ่ายทอดลวดลายการทอยกดอก ต่อมาในปี พ.ศ. 2475 พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 7 ได้เสด็จมาประทับ ณ เมืองสงขลา เจ้าเมืองสงขลาได้นำผ้าเกาะยอที่ชนะการประกวดขึ้นทูลเกล้าฯ ถวาย เป็นที่พอพระราชหฤทัย จึงได้พระราชทานนามใหม่ว่า “ลายราชวัตรต์” ซึ่งแปลว่า “ราชาแห่งผ้า”

“ผ้าทอนาหมื่นศรี” ผ้าทอขึ้นชื่อของจังหวัดตรัง
“Na Muen Sri” woven fabric of Trang.

Khid... Pluck the Warp, Ply the Shuttle, Emboss the Patterns

Khid is a continuous supplementary weft weaving technique to create an embossed pattern. Using a long thin wooden stick, the weaver levers up a bunch of yarns and launch a shuttle holding supplementary weft through the hole, similar to the Jok technique yet it continues throughout the width of the textile. The result is a pattern, usually geometric, in one colour that floats on the surface of the weave, contrary to the multi-colour motifs in the Jok weaving. If the supplementary yarns are metallic, the term used here will be gold or silver “Brocade” depending on the material. In recent times, special shafts have been invented to facilitate the creation of certain patterns and speed up the weaving time. Tai-Lao ethnic group living in Maha Sarakham, Khon Kaen, Udon Thani, Ubon Ratchathani, Chaiyaphum, are adept in this beautiful weaving craft. Other groups specialising in the craft are Tai Phuan at Baan Chiang, the Phu Tai in Upper Isan and Thai-Khmer descendants in Lower Isan.

Na Muen Sri fabric is the signature textile of the province of Trang and one of the most popular of the South. No one can confirm just how long this precious textile has existed but it is estimated to be over 100 years. Using technique of heddle harnessing or *Khid*, Na Muen Sri woven fabric is made mostly of cotton yarns, and woven in vintage style. There are three types of Na Muen Sri fabric – plain fabric, checkerboard fabric, and flower patterned fabric. The most popular patterns is *lukkaew* (crystal ball) while other ancient patterns include *dao lom deuan*, *dok chan*, *kaew ching duang*, and 30 more patterns. Now the list of patterns has grown to more than

“ผ้าทอเกาะยอ” ผ้าทอยกดอกที่มีลวดลายสวยงาม และผิวสัมผัสอ่อนนุ่ม
หัตถกรรมขึ้นชื่อของจังหวัดสงขลา
“Koh Yor woven fabric” of Songkhla and its intricate patterns.

100. Apart from clothing, Na Muen Sri is also best known for its ceremonial textile including the coffin blanket which always features woven characters which read like Dharma for everyone.

Woven fabric of Koh Yor is the ancient craft from an island of the same name in the southern province of Songkhla. The fabric is woven with finesse using vividly coloured threads. The beauty and elaboration of the pattern, coupled with the determination of artisans together have won the textile fame far and wide. The authentic Koh Yor fabric bears a protruding orange thread at the edge of the fabric. The fabrics are made of cotton in simple patterns with *Khid* techniques and bas relief patterns. Even though the local weavers on the island of Koh Yor have continuously been developing new patterns and designs for contemporary use, they maintain very well the quality and the unique characteristics of this locally woven fabric. Before the modern time, Koh Yor fabric started off as a plain cloth. Later when the community was in contact with foreign markets, the woven fabric of Koh Yor imported a few patterns such as *lai yok dok kan yaeng* and *lai nokkhao* (dove) to apply in their own products. Later in 1932, King Prajadhipok (Rama VII of Siam) travelled to Songkhla and was presented with this award-winning fabric. He later renamed it Rajavath, literally meaning “King of Fabric”

ยก... สุดยอดผ้าทอจากแดนใต้ สู่สุดยอดผ้าไทยตลอดกาล

ผ้ายก หรือ “ผ้ายกดอก” (Brocade) เป็นผ้าทอทรงคุณค่า มีราคาสูงเพราะเป็นผ้าทอที่ต้องใช้ความละเอียดและฝีมือเป็นอย่างมาก ในอดีตเป็นผ้าที่ใช้ในราชสำนักและใช้ในโอกาสพิเศษเท่านั้น กรรมวิธีการทอให้เกิดลวดลายนั้นมีการยกตะกอ ยกเส้นยืนแต่ไม่ได้เพิ่มเส้นด้ายยืนหรือเส้นพุ่งพิเศษเข้าไปในผืนผ้า เพียงใช้เส้นยืนที่ยกขึ้นหรือ “เส้นยก” และเส้นที่จมหรือ “เส้นข่ม” ให้ขัดกันตามที่กำหนด การทอยกด้วยไหม เรียกว่า “ยกไหม” หรือทอ “ยกดั้นเงิน” หรือ “ยกดั้นทอง” ก็ได้ นิยมทอกันในภาคเหนือที่จังหวัดเชียงใหม่ และลำพูน ภาคอีสานที่จังหวัดสุรินทร์และร้อยเอ็ด ภาคใต้ที่จังหวัดนครศรีธรรมราชและสุราษฎร์ธานี

ผ้าไหมยกดอกลำพูน

“ผ้าไหมยกดอกลำพูน” เป็นผ้าทอที่มีอัตลักษณ์เรื่องชื่อและถือว่าเป็นเอกลักษณ์แห่งนครหริภุญชัย เป็นผ้าทอที่ยกลวดลายเสริมสูงกว่าผืนผ้า มีความประณีตด้วยฝีมือของช่างทอที่สืบทอดเทคนิคมาจากบรรพบุรุษ และเส้นไหมที่นำมาใช้ในการทอผ้าไหมยกดอกลำพูนซึ่งจะต้องผ่านการคัดเลือกให้ได้ขนาดมาตรฐานตามลักษณะของเส้นไหมยืนไหมพุ่ง และต้องเป็นเส้นไหมสายพันธุ์ไทยที่ปรับปรุงการเลี้ยงและผลิตในเขตภาคเหนือ หรือภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยเท่านั้น ลักษณะเด่นของการทอผ้าไหมยกดอกลำพูนอีกประการหนึ่งคือ การใช้ตะกอแยกสีเส้นไหมเพิ่มพิเศษออกเป็น 2-3 ตะกอ จึงทำให้เกิดสีสัน 2-3 สีในลวดลายดอก เรียกว่า “ดอกสอดสี” สวยงามและทรงคุณค่า ลวดลายผ้าดูอ่อนช้อยกว่าผ้าทอในภูมิภาคอื่น ส่วนใหญ่จะอยู่ในกลุ่มดอกไม้ พรรณพฤกษา สัตว์นานาพันธุ์ สถาปัตยกรรมโบราณและประติมากรรมต่างๆ ในทางศาสนา ที่พบเห็นในโบสถ์หรือวิหารในจังหวัดลำพูน

Brocade... The South's Best and Thailand's Top Favourite

Pha Yok (Brocade) is one of the most expensive textiles as the pattern is very elaborate and the material cost is high. The patterns are made using heddle lifting technique without additional warps or wefts. Originally, the fabric was used exclusively by royalties and nobilities. It was also a gift and reward given by the king to recognise the recipient. It is believed that the first wave of weaving art was practised since 7th Century B.E. when Tambralinga (Nakhon Si Thammarat) was a thriving port frequented by international traders who brought in the knowledge. In a more modern history, the technology transfer and exchanges were made when Chao Phraya Nakhon Si Thammarat (Noi) took the army to subdue the rebellious sultan of Syburi (now known as Malaysian State of Kedah). He brought back a number of PoWs, many of them qualified artisans who later share their knowledge with local craftspeople, and spreading to other cities in the southern peninsula including Songkhla, Surat Thani and Pattani, north-bound to Chiang Mai and Lamphun as well as to the northeastern provinces of Surin and Roi Et.

Pha Yok of Lamphun is silk fabric made using traditional loom to make rich and fine brocades like bas relief patterns. In line with typical Lamphun style, their weaving patterns are in the shape of flowers, with the more popular being *pikun* (bulletwood), *kleeb lamduan* (white cheesewood flower), *med mayom* (star gooseberry seed), and *phum khao bin*.

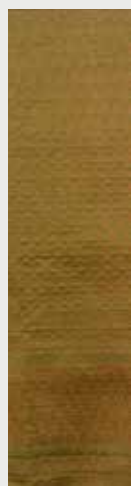
“ผ้ายกดอกลำพูน” ผ้าทอที่งดงามโดดเด่น ด้วยลวดลายดอกไม้ อันเป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดลำพูน
“Pha Yok Dok Lamphun” is known for its striking floral patterns.

ผ้ายกเมืองสุรินทร์ “ผ้าไหมยกทองจันทรโสมมา” หรือ ผ้าไหมยกทอง 1,416 ตะกอ ได้มีชื่อเสียงโด่งดังทั่วโลกจากการที่กลุ่มทอผ้าจันทรโสมมา นำโดยครูวีระธรรม ตระกูลเงินไทย ครูศิลป์ของแผ่นดิน ได้รับมอบหมายให้จัดทำผ้าตัดเสื้อและผ้าคลุมไหล่ให้แก่ผู้นำประเทศนานาชาติที่มาประชุม APEC Summit 2003 ในกรุงเทพมหานคร และจัดผ้าคลุมพระองค์ที่ระลึกถวายราชอาคันตุกะที่มาร่วมพระราชพิธีฉลองสิริราชสมบัติครบ 60 ปีพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจากการออกแบบลวดลายที่งามวิจิตรตามแบบลวดลายชั้นสูงในอดีตและด้วยเทคนิคการทอผสมผสานระหว่างการทอแบบราชสำนักกับภูมิปัญญาพื้นบ้าน เกิดเป็นผ้าไหมผืนงามที่มีชื่อเสียงระดับโลก

ผ้ายกเมืองนคร จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นผ้าทอโบราณซึ่งเดิมมีทั้ง ผ้ายกฝ้าย ผ้ายกไหม และผ้ายกทอง ซึ่งสืบสานมาตั้งแต่สมัยเจ้าพระยานครได้รับพระราชโองการจากสมเด็จพระเจ้าตากสินไปปราบกบฏไทรบุรีและได้นำช่างฝีมือกลับมาสอนช่างท้องถิ่น เริ่มใช้ในหมู่เจ้าเมืองและกรมการเมืองชั้นสูงก่อนที่จะแพร่หลายไปสู่ประชาชนทั่วไป จนมีชื่อเสียงมากในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และแม่แตในเพลงกล่อมเด็กของชาวบักขีได้ วิธีการทอคล้ายกับผ้าขิดหรือผ้าจก แต่มีลักษณะเด่นคือเป็นการทอโดยเพิ่มลวดลายผ้าให้พิเศษขึ้นมา และชายผ้าจะทอเป็นกรวยเชิงชั้นตามฐานะของผู้สวมใส่ หากเป็นเจ้านายชั้นสูงหรือคหบดีจะนิยมทอกรวยเชิงด้วยเส้นทองและเส้นเงิน มรดกทางวัฒนธรรมแขนงนี้เกือบสูญหายไปเมื่อช่างทอคนสุดท้ายคือ นางวิเชียร ศรีวัชรินทร์แห่งบ้านท่าม้า ได้ปิดกิจการ แต่โชคยังดีที่เรือนจำกลางจังหวัดฯ ได้จ้างบุตรสาวของนางวิเชียรให้ไปสอนผู้ต้องขังเพื่อสร้างอาชีพยามพ้นโทษไป ประกอบกับทางวิทยาลัยครูนครศรีธรรมราชหรือมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชในปัจจุบัน ได้มีการส่งเสริมการทอผ้าในหลายอำเภอและสืบทอดต่อกันมารวมทั้งประยุกต์แบบให้ร่วมสมัยตลอดเวลาอีกด้วย

(บน) “ผ้าไหมยกทองจันทรโสมมา” ลวดลายแบบราชสำนัก
 (ล่าง) “ผ้ายกเมืองนคร” ผ้าทอพื้นเมืองของจังหวัดนครศรีธรรมราชที่ทอสืบต่อกันมาแต่โบราณ
 (Top) “Chansoma gold brocaded silk” with its royal court patterns.
 (Bottom) The weaving of “Pha Yok of Nakhon Si Thammarat”

Pha Yok of Surin, or gold brocaded silk of Chansoma Weaving Group, or 1,416-heddled silk fabric that gained worldwide popularity when Master Artisan Khru Viradham Trakoon-ngeunthai and his group were commissioned to make shirts and shawls for leaders of APEC nations attending APEC Summit 2003 in Bangkok. The group had the honour of making gold brocaded silk shawls for royal guests of Their Majesties the King and Queen on the occasion of the 60th anniversary of the King's Ascension to the Throne in 2006.

Pha Yok of Nakhon Si Thammarat is an ancient woven fabric fit for royalties and nobilities. It comes in different materials: Yok Fai (cotton), Yok Mai (silk) and Yok Ngern-Yok Thong (gold and silver brocaded) depending on the status of the wearers. The fabric is woven using continuous or discontinuous supplementary wefts to make exquisite patterns. This technique is sometimes confused with twill weaves which are called "Yok Dok" in Thai since the abbreviation of both being Pha Yok. Popular designs are given floral (Dok) names including *lai dok pikun* (bullet tree), *lai dok bua* (lotus), *lai dok mali* (jasmine), *lai dok bu-nga* (fiddle wood) as well as geometric designs such as *lai rajavath khom* and *lai kan yaeng*.

This precious material was at the height of its fame during the Reign of His Majesty King Chulalongkorn when the Kingdom underwent social reform particularly the dress code of the court people and officials hence increasing the demands of refined fabrics. The textile was so popular it was mentioned in the folk lullabies. The uptrend continued until WWII when the economy went bad, followed by the arrival of industrialised textiles which forced Mrs Vichian Srivatcharin, the last person in the long weaving family line to close down her workshop. Thanks to the the farsightedness of the chief warden of Nakhon Si Thammarat Central Prison who wish to conserve the craft heritage and offer those women who nearly completed their jail term to under vocational training, the master weaver's daughter was commissioned to teach in the program, with Nakhon Si Thammarat Rajabhat University introducing the course of study to interested public.

By 1994, through the royal command, The SUPPORT Foundation of Her Majesty Queen Sirikit came to the rescue and reinstated Pha Yok of Nakhon Si Thammarat in its original pride of place.

ผ้าพุมเรียง ผ้าทอมือชื่อของภาคใต้ จากอำเภอลำโพง จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีทั้งแบบที่ทอจากไหมและฝ้าย แต่เนื่องจากผ้าไหมได้รับความนิยมมากกว่า จึงมักเรียกกันว่า ผ้าไหมพุมเรียง จุดเด่นของผ้าไหมพุมเรียง คือ การทอยกดอกให้มีลวดลายและสีสันอันสวยงามแปลกตา กล่าวกันว่ากลุ่มช่างทอกลุ่มแรกที่นี่ก็คือชาวไทยมุสลิมที่เจ้าพระยานครศรีธรรมราชนำตัวมาจาก ไทรบุรีพร้อมบรรดาช่างหลายแขนง ช่างทอที่นี่ใช้วิธีหาซื้อเส้นไหมมาจากภาคอีสานแต่นำมาย้อมด้วยสีธรรมชาติ และสร้างสรรค์ลวดลายเอง เช่น ลายยกเบ็ด แต่เป็นที่น่าเสียดายที่ปัจจุบันนี้ไม่มีให้เห็นอีกแล้ว อีกทั้งเหลือเพียงไม่กี่ครอบครัวที่ยังคงทอผ้า โดยหนึ่งในนั้นคือ ครูศิลป์ของแผ่นดิน หวันมิะ นุ้ยหมิม ผู้ที่เป็นผู้นำการอนุรักษ์ผ้าทอพุมเรียงตลอดมา

ผ้าปาเต๊ะ หรือ บาดิก (Batik) เป็นงานศิลปะที่ไทยรับมาจากอินโดนีเซีย ผ่านทางมาเลเซีย ผู้คนในภาคใต้ ในอดีตไม่ว่า คริสต์ พุทธ มุสลิม ต่างก็นุ่งผ้าปาเต๊ะกันทั้งนั้น ลายของผ้าเกิดจากการใช้เทียนเขียนปิดส่วนที่ไม่ต้องการให้ติดสี แล้วจึงแต้มระบายสีลงบนลายที่วาดไว้เกิดเป็นลวดลายและสีสันที่สวยงาม คำว่า ปาเต๊ะ เป็นภาษามลายู หมายถึงผ้าที่เขียนด้วยขี้ผึ้งหรือเทียนที่มีสีสนสอดใส่ จากผ้าสีขาวผืนใหญ่ นำมาเขียนลายหรือแต้มลายด้วยเทียน แล้วนำมาซึ่งไว้บนเฟรม แด้มสีลงในถังดงาม จากนั้นทิ้งไว้ให้แห้ง ก่อนจะนำไปเคลือบและต้มน้ำเทียนออก บาดิกในความเข้าใจของคนรุ่นใหม่คือศิลปะสีสนสอดใส่บนผืนผ้า หรือศิลปะการตกแต่งผ้าด้วยการย้อมสีและเขียนลาย ผ้าที่นิยมนำมาทำผ้าบาดิก ได้แก่ ฝ้าย ลินิน ปอ และผ้าไหม เป็นผ้าที่ต้องไม่หนาเกินไป ส่วนใหญ่นิยมใช้ผ้าฝ้ายและผ้าเรยอน โดยนำไปเขียนด้วยน้ำเทียนที่มีส่วนผสมระหว่างขี้ผึ้ง (Wax) และพาราฟิน (Paraffin) ในอัตรา 1:1 ระบายสีหรือย้อมสี โดยสีจะไม่ซึมเข้าไปในส่วนเทียนที่กั้นไว้ จะได้ผ้าที่มีลวดลายสวยงาม เมื่อลงสีเสร็จ จึงเคลือบด้วยน้ำยา (โซเดียมซิลิเกต) โดยใช้ฟูกันทาให้ทั่วทั้งไว้ 3-6 ชั่วโมง แล้วลอกเทียนออกจากผ้าโดยต้มลงในน้ำเดือดใส่ผงซักฟอก จะได้ผ้าบาดิกที่คุณภาพดีสีไม่ตก ปัจจุบันผ้าปาเต๊ะและบาดิก ยังคงเป็นเครื่องนุ่งห่มสำคัญและวัตถุศิลปะที่สำคัญสำหรับสิ่งของเครื่องใช้และเครื่องตกแต่งหลากหลาย

(บน) “ผ้าพุมเรียง” ผ้าทอมือชื่อเสียงของสุราษฎร์ธานี โดดเด่นด้วยการทอยกดอกด้วยไหมหรือดินเงิน ดินทอง (ล่าง) “ผ้าบาดิก” หัตถกรรมที่โดดเด่นของภาคใต้

(Top) “Phumriang woven fabric” of Surat Thani is known for its silk and silver/gold patterns. (Bottom) “Batik” – the flagbearing fabric of the South.

Pha Phumriang of Surat Thani is the textile made famous through generations of Muslim weavers, also from the time of Chao Phraya Nakhon Si Thammarat. There are both cotton and silk, but the latter is more popular and therefore most people choose to call it *pha mai* (silk) *phumriang*. The special characteristics of this type of fabric are in the dotted patterns, intricate floral designs and fresh, bright colours. Since the weavers are not involved in sericulture, they sought quality supply of raw silk from the Northeast and prepare the desired colours using the natural dyes. Today, though there are only a few weaving families left, Phumriang still stands proud as the home of Master Artisan Wanmah Nuimeem who keeps weaving to keep the glories of Pha Phumriang alive.

Batik was introduced to Thailand by Indonesia, through Malaya (Malaysia). Batik patterns are made by applying molten candle ink onto the fabric where the dye is not wanted. Batik (pronounced /baté'/ in Kedah Malay and Javanese) is a melayu term meaning wax-resist dyeing. It is made by drawing or stamping molten candlewax onto white sheet of fabric before hot-rinsing out the candlewax. Fabrics suitable for making batik are fine and thin fabrics like cotton, linen, kenaf, and silk. Nowadays, cotton and rayon are the most popular materials for batik making. The candlewax is meanwhile made of a mixture of paraffin and wax at the ratio of 1:1. The water-based paint is prevented from seeping into the areas protected by the drawn wax. When the painting is ready, the fabric is coated with a layer of sodium silicate to make the painting stick. The coated fabric is left to dry for 3-6 hours, then hot-rinsed to wash away the wax.

นอกจากการแบ่งตามเทคนิคการทอและการย้อมแล้ว ผ้าทอไทยยังมีที่โดดเด่นอีกมากมาย ดังจะเห็นได้จากกลุ่มต่อไปนี้

ผ้าไทย... สืบสานไว้ด้วยประเพณี หลากหลายวิธีถักทอ งดงามโดดเด่นประทับใจ

ผ้ากอไถลื้อ คือ อีกหนึ่งกลุ่มผ้าทอภาคเหนือที่มีเอกลักษณ์และงดงามที่สุดเทียบเท่าไทยวน (ไทโยนก/ไทล้านนา) ชาวไทลื้อทอผ้าไว้สำหรับใช้ในครัวเรือน ทั้งเครื่องนอน เครื่องนุ่งห่ม และใช้เป็นเครื่องบูชาตามความเชื่อในพิธีกรรม คล้ายคลึงกับผ้าของไทยวน ลวดลายในการทอเป็นการทอสลัปลี และได้มีการพัฒนาลวดลาย เพิ่มสีสันให้ดูสวยงามมากยิ่งขึ้น ชาวไทลื้อที่กระจายตัวอยู่ในเชียงราย พะเยาและน่าน มีแบบแผนการทอผ้าขึ้นและการสร้างลวดลายสำคัญ 3 ประเภท ที่สืบสานศิลปะการทอผ้าด้วยมือมาจากชาวไทลื้อโบราณ คือ เทคนิคการทอแบบล้วงหรือ เกาะ โดยใช้ฝ้ายสีต่างๆ สอดขึ้นสอดลงให้ไหลไปใน

ทางเดียวกันไล่ระดับไปเป็นลวดลายทางยาวราวกับคลื่นที่เรียกกันว่า “ลายน้ำไหล” ซึ่งว่ากันว่าเริ่มทอครั้งแรกที่บ้านหนองบัว อำเภอท่าวังผา จังหวัดน่าน และยังมี “ลายเก็บมุก” ที่ใกล้เคียงกับการ “เก็บขิด” ของทางอีสาน และ “ลายคาดก่าน” ที่เปรียบได้กับการ “มัดหมี่”

ผ้ากอไทรงดำ ไทโซ่ง หรือลาวโซ่ง ผ้าย้อมครามสีเข้มเกือบดำของกลุ่มชนที่บรรพบุรุษอพยพมาจากลาวและเวียตนามเหนือมาตั้งรกรากอยู่บริเวณอำเภอเขาย้อย เพชรบุรี อำเภออุทอง สุพรรณบุรี และอำเภอบางเลน นครปฐม เป็นวัสดุสิ่งทอที่ใช้ทำเครื่องนุ่งห่มทุกชนิด ไม่ว่าจะเป็นเสื้อก้อมแขนยาว ผ้าเปียว (สไบ) หรือ เสื้อฮี ส่วนผ้าชิ้นของสตรีนิยมทอลายริ้วสีขาวเส้นเล็กๆ ประดับไว้ เรียกว่า ลายแดงโม จึงทำให้คนที่ได้พบเห็นเรียกพวกเขาว่า ไตรดำ ผู้ใดทรงดำ ฯลฯ ผ้าลายแดงโมสีพื้นจะออกดำเกือบทั้งหมด นิยมตัดกระจก รูปทรงเรขาคณิต รูปสามเหลี่ยม วงกลม และดอกไม้ มาประดับเสื้อ ลายปักผ้าชาวไททรงดำชอบใช้ผ้าชิ้นเล็กๆ มาเย็บเป็นลาย ตัดกระจกประดับ ปักดอกกลายกลีบมะเฟือง ลายดอกทานตะวัน ลายดอกมะลิ ฯลฯ

การแต่งกายของหญิงสาวชาวไทลื้อ
Traditional costumes of Tai Lue women.

Thai hand-woven textiles are more diverse than anyone could imagine thanks mainly to our brothers and sisters who have come across the borders to live and learn together with us throughout the past centuries. Almost like the yarns on the loom, with ongoing interchange of wisdoms with diverse ethnic groups and creativity of our young people, Thai textiles continue to amaze and impress the beholders with its beauty and the wisdom behind them. Here are some more to discover...

Thai Textiles... Rich in Tradition, Diverse Methods of Production and Dazzlingly Beautiful

Tai Lue Fabric. Tai Lue is the Tai-speaking people originated in Sipsongpanna. A portion of the population migrated to Thailand on several occasions by different reasons, to settle in the North of Thailand – mainly in Chiang Rai, Phayao, and Nan. Their textile art is very outstanding.

Having originally been woven for household use and traditional rituals, the textiles turned out to be probably one of the most beautiful and creative, joining the same rank with Tai Yuan or Tai Yonok. Their woven works are most appealing with characteristic colour threads with two strings of pearl-shaped lining made with tapestry weaving technique. Later, Tai Lue woven fabric has developed its designs, making iconic tube skirts decorated with Khid, *nam lai*, and jok patterns called Sin Lue. At present, Sin Lue is strictly uniform, made with plain colour base with horizontal multicolour-threaded patterns on its body.

Tai Dam (Song) Fabric is dark indigo-dyed fabric used in making every type of wearing apparel – *sabai* (breast cloth), shirts, and trousers. Women’s wraparound skirts are uniquely decorated with white peculiar stripe which is called *lai taengmo* (watermelon pattern). Most Tai Dam’s apparels are decorated with shards of mirror cut in geometrical shapes like triangle and circle with floral embroidery. Floral decorations include *kleeb mafeuang*, *dok thantawan*, *dok mali*, *dok paed*, *eua ta nokkaew* patterns, and many more.

(ล่าง) ลายน้ำไหล เอกลักษณ์ของผ้าทอไทลื้อ (ล่างขวา) หม่มสาว “ไททรงดำ” หรือ “ไทโซ่ง” นิยมสวมใส่ผ้าทอสีครามเข้มหรือดำ และติดกระดุมเงิน (Bottom) Lai Nam Lai (flowing stream pattern), the identity of Tai Lue fabric. (Bottom Right) Tai Dam or Tai Song people are usually seen in black or dark-coloured costumes with silver buttons.

ลวดลายบนผืนผ้าของแต่ละชนเผ่า ล้วนได้รับแรงบันดาลใจ จากความรักและความผูกพัน ความเคารพและอ่อนน้อมต่อธรรมชาติ

ผ้าปักชาวเขมหรือผ้าชาวเขา สวยงามด้วยสีสันสะดุดตา เป็นงานฝีมือที่สร้างสรรค์ขึ้นโดยสตรีชาวไทยภูเขาที่ฝึกฝน และเรียนรู้มาจากบรรพบุรุษ ประเทศไทยมีประชากรชาวไทยภูเขาอยู่กว่าหนึ่งล้านคน โดยกระจายตัวอยู่ใน 20 จังหวัด ของภาคเหนือและภาคกลางด้านตะวันตก ในจำนวนนี้แบ่ง ออกเป็น 15 ชนเผ่า ซึ่งล้วนมีภาษาและเครื่องแต่งกายที่เป็น เอกลักษณ์เฉพาะชนเผ่า สะท้อนขนบธรรมเนียมประเพณี ความนึกคิด ความเชื่อ ผสมผสานระหว่างลวดลายโบราณ และความคิดสร้างสรรค์ที่เกิดจากสิ่งที่พบเห็นรอบตัว เรื่อง ของผ้าและเครื่องแต่งกายจึงเป็นที่ดึงดูดความสนใจผู้คน เสมอมา ทั้ง ปกาเกอญอ (กะเหรี่ยง) ม้ง เมี่ยน (เย้า) อาข่า มูเซอ (ลาหู่) ลีซอ (ลีซู) และอีกมากมาย

เอกลักษณ์และศิลปะลวดลายบนผืนผ้าของแต่ละชนเผ่า ล้วนได้รับแรงบันดาลใจจากความรักและความผูกพัน ความ เคารพและอ่อนน้อมต่อธรรมชาติ พืชพรรณ ดอกไม้ สายน้ำ ภูเขาและสัตว์น้อยใหญ่ เช่น ผ้าของชนเผ่าปกาเกอญอซึ่งเป็น ประชากรส่วนใหญ่ของชาวไทยภูเขาต่างสะท้อนความ เรียบง่ายแต่แฝงไว้ด้วยความละเอียดและประณีต ใช้เทคนิค การสอดสีสลับลายและการปักด้วยด้ายหรือไหมพรม ตกแต่ง ด้วยธัญพืช เช่น เมล็ดลูกเดือย ฯลฯ

ชาวเผ่าม้งนิยมใช้กรรมวิธีการปักผ้า การเย็บด้วยมือ และการเขียนเทียน ให้เกิดความสวยงาม สร้างลวดลาย อิงป่าเขาลำเนาไพร บ่งบอกถึงความแข็งแกร่งและสง่างาม ชนเผ่าเมี่ยน (เย้า) นิยมผสมผสานสร้างงานปักผ้าด้วยการใช้สี ไม่น้อยกว่า 7 สี ตามความเชื่อของบรรพบุรุษ อาทิ สีแดง สีเหลือง สีม่วง สีดำ ฯลฯ งานปักของชาวเมี่ยนในแต่ละ ผืนเปรียบเสมือนการแสดงความกตัญญูต่อบรรพบุรุษและ อนุรักษณ์ภูมิปัญญาอันล้ำค่าของชนเผ่า

Hilltribe Embroidered Fabric characterised by its vivid colours, the fabric represented the time-honoured craft hilltribe women weavers have inherited from their ancestors. Each tribe has its own character expressed in woven textile reflecting its tradition, culture, and ideology. Patterns used in their textiles are derived from the environs and this makes the craftwork of many tribes of Thailand – Karen, Hmong, Mien, Akha, Lahu, and Lisu – ever so interesting.

The special characteristics and the artistic expressions that decorates the many fabrics of the hilltribes are believed to be distilled from love and respect towards the nature – plants, flowers, rivers, mountains, and wild creatures.

Karen people are seen to give very much precedence to simplicity, but their work are so neat and sophisticated, as seen in their use of multicolour threads in their embroidery and decoration with local grains and seeds.

Hmong people are known for their skilled embroidery, hand-sewing, and candlewax drawing to create the scenes of forests so alive, so solemn, and so beautiful. Mien people, meanwhile, are known for their astonishing skills of using seven-coloured embroidery – red, yellow, purple, black, and so on – the Mien embroidery is considered within the tribe as the gratitude and respect towards ancestors and the ancient wisdoms.

ผ้าทอชาวเขา นิยมปักตกแต่งด้วยด้ายและเมล็ดพืช

Hilltribe woven fabrics are decorated with colourful yarns and plant seeds.

ชนเผ่าอาข่า มีความโอบอ้อมอารี แพร่พราวและโดดเด่นด้วยสีสันที่ดูโดดเด่น สะท้อนความร่าเริง อิสระ สนุกสนานเต็มไปด้วยพลังของธรรมชาติ ดิน น้ำ ลม ไฟ งานปักของชนเผ่าอาข่าจึงเน้นเรื่องของสี และการประดับประดาด้วยเหรียญเงิน ลูกปัด หอยเบี้ย ที่นำมาปักรวมกันให้ตระการตาชนเผ่ามูเซอ มีการอพยพย้ายถิ่นฐานที่อยู่อาศัยเสมอ งานปักของชนเผ่าจึงสะท้อนออกมาในรูปของ พรรณไม้ ดอกไม้ สัตว์ พาหนะการเดินทาง ฯลฯ

ชนเผ่าลีซอ (ลีซุ) มีศิลปะการเย็บผ้าปะติดของชนเผ่าทำให้เกิดสีสันสะดุดตา นิยมใช้เป็นริ้วๆ เล็กๆ ปะติดต่อกันเกิดเป็นลวดลายสวยงาม แล้วนำมาประดับบริเวณคอเสื้อ แขนเสื้อ และทำเข็มขัด สาวชนเผ่าลีซอนิยมสวมหมวกประดับพู่และลูกปัด ลวดลายเอกลักษณ์ชนเผ่าสังเกตุง่ายคือ นิยมใช้แถบสี ลายเส้น ผสมผสานรูปร่างเชิงเรขาคณิต มีการเข้ามาผสมของลวดลายชัดเจน

ผ้าใยกัญชง ในพื้นที่สูงของไทยยังมี กัญชงหรือ “เฮมพ์” (Hemp) พืชมหัศจรรย์ที่ให้เส้นใยสำหรับใช้ประโยชน์ได้มากมายมาแต่โบราณ สามารถทดแทนเส้นใยจากฝ้ายได้เป็นอย่างดี เนื้อผ้าที่ทอจากกัญชง มีความสวยงามและมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ให้ความเย็นสบายในฤดูร้อน อบอุ่นสบายในฤดูหนาว ดูดซับความชื้นได้ดีกว่าไนลอน ป้องกันรังสียูวี ด้วยคุณสมบัติดังกล่าว จึงมีการนำกัญชงมาแปรรูปทำเป็นเครื่องนุ่งห่มในหลายประเทศ โดยเฉพาะที่ประเทศ

เนื้อผ้าที่ทอจากกัญชง มีความสวยงามและมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ให้ความเย็นสบายในฤดูร้อน อบอุ่นสบายในฤดูหนาว

ญี่ปุ่นซึ่งถือว่ากัญชงเป็นพืชมงคล แม้จะจัดอยู่ในกลุ่มเดียวกับกัญชา (Marijuana) แต่มูลนิธิโครงการหลวงได้ศึกษาวิจัยสายพันธุ์กัญชงที่พบว่าไม่มีสารเสพติดต่ำ จนสามารถขึ้นทะเบียนรับรองพันธุ์และทดลองปลูกกัญชงในพื้นที่ 5 จังหวัดภาคเหนือ ได้แก่ เชียงใหม่ เชียงราย น่าน ตาก และเพชรบูรณ์

ผ้าคราม-หม้อห้อม (ม่อฮ่อม) ผ้าสีน้ำเงินกรมท่า หรือ สีคราม (Indigo) ที่ชาวจังหวัดแพร่นิยมใส่จนกลายเป็นอัตลักษณ์ประจำถิ่นเป็นผ้าที่ย้อมด้วยสีธรรมชาติจาก ต้นฮ่อมหรือต้นครามที่คล้ายๆ กัน โดยนำเอาลำต้นและใบมาหมักในหม้อตามกรรมวิธีโบราณจากภูมิปัญญาของชาวล้านนา แล้วย้อมหลายๆ ครั้งนำมาตัดเป็นเสื้อ กางเกง และผ้าถุง ปัจจุบันได้มีการพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ที่หลากหลาย ทั้งผ้าพันคอ ผ้าคลุมไหล่ ปลอกหมอน กระเป๋าแบบต่างๆ ตลอดจนถึงของเครื่องใช้ เครื่องประดับบ้าน

ใยกัญชงถูกนำมาแปรรูปเป็นสินค้าแบบต่างๆ มากมาย
Hemp fibre is now made into a wide range of products.

ภาพจาก www.hempthai.com

ผ้าย้อมคราม และผ้าหม้อห้อม หลากหลายลวดลาย
Assortment of Indigo-dyed and Mor Hom fabrics.

Akha people are adept in using vivid colour palettes in expressing the joy of living, the power of the nature and the four elements – earth, water, wind, and fire – the generosity, and the love of dancing. Akha embroidery, therefore, is full of colours, coins, and colourful beads. Lahu people are a group of nomads. Their artistic expression, therefore, is without boundary, but limited to the shapes and forms of natural surroundings – flora and fauna, and the journey. Their patterns are mostly straight lines running up, down, and around, with bright colours like bright blue, green, red, and yellow, meaning freshness and well-wishing.

Lisu people are known for their small fabric patches around collar, sleeves, and in belt with catchy patterns. Lisu women are often seen wearing hats with decorative tassels and beads. Lisu people are easily spotted by their striped

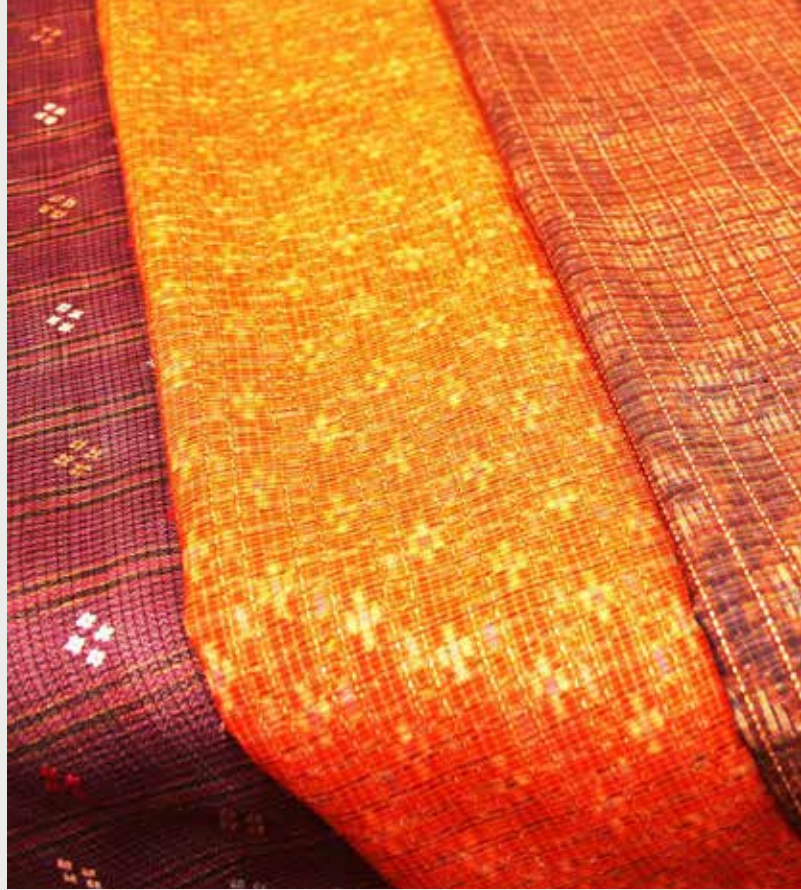
clothes with tiger-like brindle pattern and geometrical shapes accentuating its sharp corners.

Hemp Fibre Fabric is made of fibres of cannabis sativa plant. Its special character features good ventilation during summer yet warm during winter, and better absorbance and protection of UV than nylon. With these qualities, hemp fibre is often seen processed as ideal garment in many countries. In Japan, the plant is highly revered as auspicious. Hemp has been considered a utility plant since the history, while it is now a good substitute for cotton. Even though hemp is in the same family as marijuana, it contains so little amount of THC that it poses no risk to human beings. Therefore, hemp is not considered narcotics. In fact, since 2004, the Royal Project Foundation has successfully developed a new strain of hemp that is safe to mankind, registered it and put it on pilot projects in five northern provinces of Chiang Mai, Chiang Rai, Nan, Tak, and Phetchabun.

Indigo-dyed or Mor Hom Fabric is the identity that comes from the mother nature, one of the virtually unlimited Lanna wisdom. Mor Hom fabric is a plain cloth dyed with indigo or *hom* plant. Mor Hom fabric is often seen cut into shirt, trousers, and sarong. Nowadays, Mor Hom has become a wide range of products – scarves, shawls, pillowcases, and many designs of bags; it is one of the most worn cloths in the North of Thailand. Mor Hom is originated from a local technique of fermenting *hom* plant under ancient recipe, making an indigo-like tint. Mor Hom clothes are so popular among people of Phrae province that it has become the local identity. Hom and indigo are from different plant families. Hom plants grow well in wet and humid areas while indigo plant prefers direct sunlight and heat.

ผ้ากาบบัว เป็นผ้าเอกลักษณ์ของจังหวัดอุบลราชธานี อันสะท้อนชัดถึงภูมิปัญญาท้องถิ่นที่รังสรรค์เป็นลวดลาย ดอกบัวอันวิจิตรของบรรพบุรุษชาวอุบลผู้สืบเชื้อสายมาจากนครเขื่อนขันธ์กาบแก้วบัวบาน ชื่อผ้ากาบบัวปรากฏอยู่ในวรรณกรรมโบราณว่าเป็นผ้าที่ทอด้วยไหมเจ็ดสี มีสีเหลืองไล่เรียงกันคล้ายสีของกลีบดอกบัว และในปี พ.ศ. 2543 จังหวัดอุบลราชธานีโดยการนำของ นายศิวะ แสงมณี ผู้ว่าราชการจังหวัดในขณะนั้นได้มีการรื้อฟื้นองค์ความรู้ เรื่องผ้าพื้นเมืองตาม “โครงการสืบสานผ้าไทยสายใยเมืองอุบลราชธานี” โดยรวบรวมผู้รู้โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ปราชญ์อีสาน ครูบาเพ็ญ ณ อุบล ผู้เสนอชื่อ ผ้ากาบบัว ทายาทช่างศิลปหัตถกรรม มีชัย แต่สุจริยา แห่งบ้านคำปุ่น และ มารดา นางคำปุ่น ศรีใส “ครูศิลป์ของแผ่นดินปี 2552” ที่ได้ร่วมกัน ศึกษาผ้าโบราณของสตรีชั้นสูงของเมืองอุบลราชธานี ที่สูญหายไป และสร้างสรรค์เป็นผ้าอัตลักษณ์ของจังหวัด แบ่งเป็น 3 ประเภท ได้แก่ “ผ้ากาบบัวมาตรฐาน” ทอเป็นพื้นลายริ้วตามลักษณะชันทิวและใช้เส้นด้ายพุ่งทอเป็นลายคั่นด้วยหางกระรอก (ควบเส้น) มัดหมี่และขีด “ผ้ากาบบัวจกดาว” เป็นผ้ากาบบัวที่เพิ่มการจกกลายเป็นลวดลายกระจกดาว (เกาะลายดาว) อาจจกเป็นบางส่วนหรือจกทั่วทั้งผืนเพื่อสืบทอด “ชิ้นหัวจกดาว” ของสตรีชั้นสูงของเมืองอุบล และ “ผ้ากาบบัวยกทอง” (ผ้ากาบบัวคำ) หมายถึงผ้าทอที่มีหรือไม่มีลายริ้วก็ได้ เป็นผ้ายกหรือผ้าขีดด้วยไหมคำ (ดินทอง) อาจสอดแทรกด้วยไหมเงิน หรือไหมสีต่างๆ อันเป็นผ้าที่ต้องใช้ความประณีตในการทออย่างสูง ใช้ในโอกาสพิเศษ

ผ้าขาวม้า เรียกได้ว่าเป็นผ้าทอในวิถีไทย เนื่องจากเป็นผ้าสารพัดประโยชน์ที่อยู่กับคนไทยมานาน มีการทออยู่ทั่วไปตั้งแต่บรรพกาล มีลักษณะที่ต่างกันไปตามท้องถิ่น หนึ่งในแหล่งผลิตที่โดดเด่นที่สุดได้แก่บ้านหนองขาว อำเภอกำม่วง จังหวัดกาญจนบุรี ที่มีการทอผ้าขาวม้าอันเป็นเอกลักษณ์ คือ ผ้าขาวม้าที่นี้ทอด้วยเส้นด้ายสีสไต สะดุดตา จนได้รับสมญานามว่าเป็น “แหล่งทอผ้าขาวม้าร้อยสี” ชาวบ้านได้ประยุกต์ผ้าขาวม้าและผ้าโสร่ง ที่มีให้เลือกซื้อสารพัดสี และแปรรูปผ้าขาวม้าเป็นสินค้านานาประเภท เช่น เสื้อผ้าสำเร็จรูป ผ้าเช็ดมือ กระเป๋าสะพาย ยาม หมวก รองเท้า ฯลฯ ซึ่งล้วนแล้วแต่มีราคาที่ย่อมเยา

Pha Garb Bua, whose pattern is inspired by the natural pattern design of the petal of the lotus blossom, is the exquisitely beautiful fabric that reflects the refined local wisdom. Pha Garb Bua has become the symbol of Ubon Ratchathani. According to historical accounts, Ubon Ratchathani ancestors descended from Nakhon Khueankhan Kabkaew Buaban (present-day Nongbua Lamphu). It is believed that Pha Garb Bua was first described in ancient literature, saying that the fabric is woven with seven-coloured threads, all the shades and hues just like the petal of lotus blossom.

And the long lost Lotus Textile found its way home in Year 2000 when then-Governor Siva Saengmanee initiated a campaign to find the signature fabric for this silk producing province. He set up a committee to study and implement

the project. The late Khru Bamphen na Ubon, a learnt man on Isan folkways, found the name while New Heritage Artisan Meechai Taesujariya of Baan Khampun did the research and created this heritage textile. Pha Garb Bua is divided into three types. Standard Pha Garb Bua is woven with stripe patterns made with wefts and is inserted by *hang krarok* (squirrel-tail), *mudmee*, and *khid* pattern breaks. Pha Garb Bua Jok Dao is an extended version of standard Pha Garb Bua but with the characters of the original *sin hua jok dao* wraparound skirt historically worn by the noble women of Ubon Ratchathani. The last one, Pha Garb Bua Yok Thong is a *pha yok* with silver, gold, or coloured *khid*.

Pha Khao Ma has been Thailand's multi-purpose cloth for hundreds of years. Yesterday's so-called loin-cloth has today become a chic fashion item widely woven in all areas of Thailand. At Baan Nong Khao of Kanchanaburi province, Pha Khao Ma is made special with threads dyed in various bright colours and carrying the brand of 100-colour Pha Khao Ma. While using the new materials, they instead keep the original patterns like *taa chak*, *maak ruk* (checkerboard), *taa khu*, and *taa lek*. The remade Pha Khao Ma has become a wide range of new products such as ready-to-wear clothes, hand towel, shoulder bag, satchel, hat, shoes, and many more, all at affordable prices. Pha Khao Ma Roi Si is easy to care, comfortable when wearing, and durable. These qualities have brought this particular product of Nong Khao community so much popularity that it has become the specialty of the province.

(บน) “ผ้ากาบบัว” เอกลักษณ์ของผ้าเมืองอุบลราชธานี
(กลาง) “ผ้าขาวม้าร้อยสี” ที่สามารถสร้างสรรค์เป็นผลิตภัณฑ์ที่หลากหลาย
(Top) “Pha Garb Bua” at its home in Ubon Ratchathani.
(Middle) “Pha Khao Ma Roi Si” can be made into a wide range of products.

ผ้าฝ้ายทอมือเส้นใยย้อมสีธรรมชาติ
จากมูลควาย เปลือกไม้และดิน
ผ้าอัตลักษณ์ของอำเภอพังโคน
จังหวัดสกลนคร แห่งเดียวใน
ประเทศไทย

ผ้าด้ามมือของจังหวัดสุพรรณบุรี เป็นงานฝีมือจากผ้าที่มีการสอดร้อยและสอยต้น โดยอาศัยจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบ ใช้เทคนิคในการวางผ้าเป็นหลัก โดยใช้ผ้าไหม และผ้าทอพื้นเมืองในการผลิต นับเป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับผ้าทอของไทย ขั้นตอนหลักในการทำงานเริ่มจากนำผ้าที่ต้องการมาลงแบบ จากนั้นนำมาเขียนลายแล้วปักด้วยมือ เหยียดติดกับผ้าพื้น แล้วเสริมด้านในด้วยแผ่นใยสังเคราะห์ นำเข้าเสตึงแล้วเย็บลวดลายและเก็บรายละเอียดด้วยมือ ผลิตภัณฑ์งานผ้าด้ามมือส่วนใหญ่มักทำเป็นชุดเครื่องนอน ของใช้ในบ้าน เสื้อผ้าฝืนอเนกประสงค์ และกระเป๋าถือสุภาพสตรี นับเป็นผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการพัฒนาทั้งด้านการออกแบบ และลวดลาย จนเป็นที่นิยมทั้งในและต่างประเทศ เป็นการพัฒนาผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญาไทยสู่ตลาดสากล สร้างงานสร้างอาชีพให้กับท้องถิ่น ทำให้ชุมชนเกิดความเข้มแข็งในระยะยาว

“ผ้าด้ามมือ” หัตถกรรมเลื่องชื่อของจังหวัดสุพรรณบุรี
“Pha Doan Mue” of Suphanburi.

ผ้าย้อมมูลควาย ผ้าฝ้ายทอมือเส้นใยย้อมสีธรรมชาติจากมูลควาย เปลือกไม้และดิน ผ้าอัตลักษณ์ของอำเภอพังโคน จังหวัดสกลนคร แห่งเดียวในประเทศไทย ซึ่งนอกจากเป็นการอนุรักษ์ภูมิปัญญาช่างพื้นบ้านและสร้างงานสร้างรายได้แก่ชุมชนแล้ว ยังสื่อถึงการอนุรักษ์ธรรมชาติและควายไทยให้คงอยู่สืบไปอีกด้วย วิธีทำคือนำมูลควายมาต้มและกรองให้เหลือแต่น้ำ ใส่สมุนไพรพื้นบ้าน ได้แก่ ตะไคร้หอม ใบมะกรูด ใบเตยและขมิ้น ลงไปต้มอีกครั้งเพื่อดับกลิ่น และเพื่อความสะอาดปลอดภัย สีผ้าที่ได้จากการย้อมด้วยมูลควาย จะมีโทนสีที่ต่างกัน เข้มบ้าง อ่อนบ้าง ตามลักษณะของสภาพภูมิอากาศซึ่งมีผลต่อสีเขียวของยอดหญ้าที่ควายกิน ทำให้มูลควายในแต่ละฤดูจะมีสีไม่เหมือนกัน ผ้าย้อมมูลควายเป็นหัตถกรรมที่ชั่วศตวรรษชาติที่หาได้ในท้องถิ่น 100 % ผสานด้วยความคิดสร้างสรรค์ และแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์หลากหลาย ได้แก่ ผ้าคลุมไหล่ เสื้อ หมอน ผ้าห่ม กระเป๋า และตุ๊กตาควาย

ผ้าทอพื้นเมืองของไทย มีให้พบเห็นได้ทุกหนทุกแห่งในทุกเส้นทาง และด้วยระบบสื่อสารคมนาคมที่สะดวกง่ายดาย ทำให้หลากหลายผ้าทอพื้นเมืองของไทยเป็นที่รู้จักและได้รับความนิยอย่างกว้างขวางในวันนี้ แต่ยังมีอีกมากมายที่รอให้โลกได้ค้นหา ได้พบและชื่นชม ด้วยคุณลักษณะเด่นเรื่องความประณีตของฝีมือช่างไทย ทรัพยากรอันมั่งคั่งในธรรมชาติ ความคิดสร้างสรรค์ในด้านศิลปหัตถกรรมและความสามารถประยุกต์สู่นวัตกรรมใหม่ๆ ในขณะที่ยังคงมั่นคงในอัตลักษณ์ไทย ทำให้ “ผ้าทอไทย” เดินทางมาไกลบนถนนนานาชาติ บนเส้นทางที่แผ้วถางไว้โดย สมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ องค์อุปถัมภ์แห่งหัตถศิลป์ไทย ผู้ทรงเต็มเปี่ยมไปด้วยพระวิสัยทัศน์ พระวิริยอุตสาหะ และนำพระราชหฤทัยอันไม่มีวันเหือดหาย ❖

“ผ้าข้อมมูลควาย” ผ้าข้อมสีธรรมชาติ จากภูมิปัญญาของชาวสกลนคร
Buffalo dung-dyed, the truly organically dyed brainchild of Sakon Nakhon people.

Hand-woven Pha Doan of Suphanburi is a quasi-embroidery woven fabric decorated with stitch patterns from vivid imagination of weavers. Pha Doan is largely woven from silk and locally available fabrics. It is made by preparing the base fabric, draw patterns, and embroider to the sketched pattern. Pha Doan is mostly seen in the form of bedding materials, household utilities, clothing, utility cloth, and women’s bag. Pha Doan of Suphanburi has been developed in terms of designs and patterns, and has gained popularity both in Thailand and abroad. The Thai wisdom has now flourished on the international markets, helping generate decent income for local people, which, in turn, will strengthen Thai communities and the economy in the long run.

Buffalo dung-dyed fabric is the craft made using 100% organic materials plus creativity.

Buffalo dung-dyed fabric of Sakon Nakhon, the name tells it all. It is dyed using buffalo dung, tree barks, and soil. As the identity of Phangkhoan district of Sakon Nakhon, this type of fabric is the one and only in Thailand. Besides being praised as the money-making product of the community, it also helps preserve the local wisdom, the environment, and the identity of Thai buffaloes. The famous dye is made by boiling buffalo dung, then filtering it. The final water is then added with local herbs – lemongrass, bergamot leaves, pandan leaves – and boil again for sanitary purposes. The tint the fabric gets vary, depending on climates and the colours of grass the buffaloes eat. Buffalo dung-dyed fabric is the craft made using 100% organic materials, and on top of it – creativity. The textile is turned into attractive accessories – shawls, shirts, pillowcases, blankets, bags, and dolls, all with pleasant smells.

Thailand is rich in textile heritage. It’s so rich that you would never fail to delight at the pleasant sights of the woven fibres in all shapes, all colours, all functions everywhere you go. With convenient communication and transportation in the digital age, Thai textiles have been enjoying highest visibility ever. But there are much more to discover. With spirit of Thainess, innovative mind, refined craftsmanship and boundless creativity, Thai artists, artisans and craftspeople are fully equipped to proceed on the road to global successes on the trail illuminated by Her Majesty Queen Sirikit of Thailand. ■

SACICT พร้อมโชว์หัตถศิลป์ “ดุนโลหะ” ร่วมสมัย ภูมิปัญญาจากวัฒนธรรมร่วม ไทย-กัมพูชา-อินโดนีเซีย

ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ (องค์การมหาชน) หรือ SACICT ได้ดำเนินโครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์ศิลปหัตถกรรมในวัฒนธรรมร่วม หรือ Cross Culture Craft ต่อเนื่องเป็นปีที่ 2 โดยในปีนี้เป็นความร่วมมือกัน 3 ประเทศ คือ ไทย กัมพูชา และอินโดนีเซีย เพื่อการสร้างสรรค์และพัฒนางาน “ดุนโลหะ” พร้อมนำผลงานมาจัดแสดง ณ หอศิลป์ร่วมสมัยราชดำเนิน

นางอัมพวัน พิชาลัย ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ เปิดเผยว่า งาน “ดุนโลหะ” ในประเทศไทยในปัจจุบันนั้นเหลืออยู่น้อยมาก กล่าวคือ มีช่างเหลือไม่ถึง 10 คน และหาชมได้เฉพาะแถบถนนวิภาวดี จ.เชียงใหม่เท่านั้น กับอีกเพียงไม่กี่ชุมชนทั่วประเทศ ในขณะที่อินโดนีเซียสามารถพัฒนางานจนกลายเป็นสินค้าส่งออกได้ และกัมพูชาก็มีความโดดเด่นในเรื่องของการมีคนสืบทอดจำนวนมาก SACICT จึงมุ่งส่งเสริมให้คนรุ่นใหม่ของไทยมีการสืบทอดหัตถศิลป์แขนงนี้ให้มากขึ้น พร้อมทั้งพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ ให้ตรงใจผู้บริโภค

ภายใต้โครงการนี้ SACICT ได้เชิญครูศิลป์ของแผ่นดินปี 2554 คือ ครูดิเรก สิทธิการและคณะศิษย์ ร่วมเดินทางแลกเปลี่ยนและศึกษางานกับ Mr Dunadi ครูช่าง/ศิลปิน ผู้ประกอบการจากอินโดนีเซีย และ Ms Ramaneth Heur ครูช่างจากกัมพูชา โดยในเดือนสิงหาคมนี้ ครูทั้งสามจะนำงานต้นแบบซึ่งออกแบบขึ้นใหม่ที่ผสมผสานทั้งสามวัฒนธรรมเข้าด้วยกัน มาจัดแสดงให้ชมกันที่หอศิลป์ร่วมสมัยราชดำเนิน กรุงเทพมหานคร ระหว่างวันที่ 5-10 สิงหาคม 2559 ■

SACICT Ready to Showcase Thai-Cambodian-Indonesian Cross Culture Craft Collection of Contemporary Metal Embossing Art

The SUPPORT Arts and Crafts International Centre of Thailand (Public Organization) or SACICT recently launched its "2nd Cross Culture Craft Project": focusing on "Metal Embossing Art". Already in its second consecutive year, the event is held in collaboration with Thai, Cambodia, and Indonesia with objective to promote this intricate art among greater public. Prototypes will be developed and put on display at the Ratchadamnoen Contemporary Art Center.

According to SACICT's CEO Mrs Amparwon Pichalai, the art of Metal Embossing is obviously withering away from the creative circle in Thailand. We now have only ten masters or so and the craft works can only be found around Wualai Street in Chiang Mai and a few other communities in Thailand. If we look at our ASEAN

neighbours, Indonesia has been exporting Metal Embossing craft works for a long time while Cambodia is blessed with a great number of craftspeople. SACICT has thus deemed it necessary to encourage new generation of artists and create more contemporary designs to serve the markets.

Master Artisan of 2011 Khru Direk Sithikarn and his students were invited to work, travel, and exchange information with Indonesia's artist/teacher/entrepreneur Mr Dunadi and Cambodia's Ms Ramaneth Heur. Prototypes developed by the three masters will be exhibited in a special exhibition taking place at Ratchadamnoen Contemporary Art Center some time in August 5-10, 2016. ■

“ฝ้ายทอใจ ครั้งที่ 9” SACICT ร่วมใจเกิดพระเกียรติ 84 พรรษา สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ

พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชทินนิตตามาตุเสด็จไปทรงเปิดงาน “ฝ้ายทอใจ ครั้งที่ 9” ซึ่งจัดขึ้นระหว่างวันที่ 23-26 มิถุนายน 2559 ณ อาคารศาลาพระมิ่งมงคล ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ (องค์การมหาชน) อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งจัดขึ้นเพื่อเทิดพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในโอกาสสมหลอมเฉลิมพระชนมพรรษา 7 รอบ 12 สิงหาคม 2559

นางอัมพวัน พิชาลัย ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ หรือ SACICT กล่าวว่า “SACICT มีความมุ่งมั่นในการสานต่อพระราชปณิธานของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ที่ทรงต้องการจะให้ประชาชนคนไทยมีรายได้เสริมและมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น การจัดงาน “ฝ้ายทอใจ” ก็เป็นอีกหนึ่งกิจกรรมที่สร้างโอกาสให้กับสมาชิกผู้ผลิตงานผ้าฝ้ายได้นำเสนอผลิตภัณฑ์ออกสู่ตลาดเพิ่มมากขึ้น และยังเป็นการกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้รับรู้และหวงแหนภูมิปัญญาของบรรพบุรุษ”

ภายในงาน มีกิจกรรมหลากหลายที่มุ่งเน้นการรณรงค์ให้คนรุ่นใหม่ได้ตระหนักถึงคุณค่าและการร่วมเป็นส่วนสำคัญในการผลักดันการใช้

ผ้าฝ้ายทอมือของไทยที่สืบทอดภูมิปัญญา และวัฒนธรรมของไทยให้คงอยู่คู่กับสังคมไทยอย่างยั่งยืน เช่นร่วมมือกับดีไซเนอร์ชั้นนำของเมืองไทย 4 ท่าน ได้แก่ คุณพลพัฒน์ อัศวะประภา จากแบรนด์ “Asava” คุณมิลิน ยูวจริสกุล จากแบรนด์ “Milin” คุณณัฐริ มั่งคั่ง จากแบรนด์ “Kloset” และคุณชาตรี เท่งฮะ จากแบรนด์ “Shaka” ออกแบบลวดลายสร้างความงามแก่ผ้าฝ้ายศิลปาชีพระหว่างประเทศ แรงบันดาลใจในดอกไม้ที่มีความเกี่ยวข้องกับพระราชกรณียกิจของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถและเอกลักษณ์ของงานหัตถศิลป์จากโครงการศิลปาชีพ พร้อมเชิญผู้มีชื่อเสียง 4 ท่าน ได้แก่ คุณสินจัย เปล่งพานิช คุณคริส หอวัง คุณพลอย จริยะเวช และ คุณสุทัศนีย์ โชติโสติกุล มาร่วมสร้างสรรค์ผลงานชิ้นพิเศษคู่กับดีไซเนอร์ดังกล่าวภายใต้คอนเซ็ปต์ “ที่สุดแห่งรักและความภาคภูมิใจ”

อีกหนึ่งไฮไลต์ปีนี้คือนอกจากมีการรวมสมาชิกผ้าฝ้าย SACICT คุณภาพจากทั่วประเทศกว่าร้อยรายแล้ว ยังได้รวมสุดยอดภูมิปัญญาผ้าฝ้ายไทยจากทั่วประเทศที่ได้รับการยกย่องเป็น “ครูศิลป์ของแผ่นดิน” “ครูช่างศิลปหัตถกรรม” และ “ทายาทช่างศิลปหัตถกรรม” มาจัดแสดงภูมิปัญญาผ้าฝ้ายอันทรงคุณค่าอีกด้วย ✪

“The 9th Fai Tor Jai”... A Cotton Fair to Pay Homage to Her Majesty the Queen

Her Royal Highness Princess Soamsawali graciously presided over the opening ceremony of the annual cotton fair, “**The 9th Fai Tor Jai**” recently organized by The SUPPORT Arts and Crafts International Centre of Thailand (SACICT) on June 23-26, 2016 at its headquarters in Bangsai, Ayutthaya. The event titled “**The Ultimate Stories of Thai Cotton: LOVE...LIFE...PRIDE,**” serves to celebrate Her Majesty the Queen’s 84th Birthday Anniversary on August 12, 2016.

According to SACICT’s CEO Mrs Amparwon Pichalai, “SACICT is firmly committed to continue the work in the footsteps of Her Majesty the Queen in helping raise the income and quality of life of the Thai people. And the annual fair is one of the outlets which offer opportunities for SACICT members who produce cotton

goods to sell their products and encourage the love and pride in our craft heritage.”

In campaigning to instill national pride among the young people, SACICT organized for top Thai designers and celebrities to create a special collection featuring designs as inspired by Her Majesty’s favourite flowers and those granted the royal name. Polpat Asavaprabha of the brand “Asava,” Milin Yuvacharaskul of “Milin,” Nath Mungkung of “Kloset” and Chatri Tenga of “Shaka” worked hand in hand with Sinjai Plengpanich, Chris Horwang, Ploy Jariyavej and Sutasanee Sorsothikul for the success of the collection.

Joining over 100 SACICT members to show their creative works meanwhile were many Master Artisans, Master Craftsmen and New Heritage Artisans who came from throughout Thailand. ✪

SACICT ชวนชมนิทรรศการ “มัดหมี่” สายสัมพันธ์แห่งเอเชีย ถึง 12 สิงหาคมนี้

ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ (องค์การมหาชน) หรือ SACICT จัดนิทรรศการ “มัดหมี่” สายสัมพันธ์แห่งเอเชีย รวบรวมองค์ความรู้ผ้า “มัดหมี่” จาก 14 ประเทศ ในทวีปเอเชีย อเมริกาเหนือ และอเมริกากลางและซีกงานกว่า 500 ชิ้นมาจัดแสดง ณ ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ (องค์การมหาชน) อ.บางไทร จ.พระนครศรีอยุธยา วันนี้นั้นถึง 12 สิงหาคม 2559

นางอัมพวัน พิชาลัย ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ กล่าวว่า “กิจกรรมสำคัญนี้จัดขึ้นเพื่อเทิดพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในโอกาสเฉลิมพระชนมพรรษา 84 พรรษา และเผยแพร่พระราชกรณียกิจในการทรงงานเพื่อฟื้นฟูและส่งเสริมงานผ้าไหม ‘มัดหมี่’ จากฝีมือชาวบ้านให้เป็นที่ประจักษ์แก่ชาวไทยและชาวต่างชาติ” นอกจากนี้ SACICT ยังเห็นความ

สำคัญในการเผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับผ้ามัดหมี่ ผ้าทอที่เป็นทั้งมรดกทางวัฒนธรรม และงานศิลปหัตถกรรมที่สะท้อนถึงอิทธิพลการส่งผ่านจากรากแห่งวัฒนธรรมของมัดหมี่ นับตั้งแต่อินเดีย เปอร์เซีย และจีน ที่มีเส้นทางการไหลผ่านผสมผสานประเพณีวัฒนธรรม ศาสนา วิถีชีวิต และความเชื่อที่เชื่อมโยงเข้าหากัน ผ่านกาลเวลาจนทำให้เกิดเป็นเอกลักษณ์ของผ้าทอมัดหมี่ในแต่ละประเทศ แต่ละภูมิภาคที่มีเอกลักษณ์เฉพาะเป็นของตนเอง เป็นสิ่งหนึ่งที่แสดงถึงความเชื่อมโยงทางวัฒนธรรมร่วมของประเทศในภูมิภาคต่างๆ

การจัดนิทรรศการในครั้งนี้ มีองค์ประกอบหลักที่สำคัญประกอบด้วย ส่วนที่ 1 ส่วนการจัดแสดงฉลองพระองค์ “มัดหมี่” ในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ซึ่งนับเป็นมงคลอย่างสูงสุด ที่ชาวไทยได้มีโอกาสร่วมชื่นชม

ความงดงามของฉลองพระองค์ ที่ออกแบบ และตัดเย็บด้วย
 ผ้าไหมมัดหมี่จากฝีมือชาวบ้าน จากท้องถิ่นภาคอีสาน
 ของไทย ซึ่งมีความงดงามมาก ส่วนที่ 2 ส่วนนิทรรศการ
 พระราชกรณียกิจในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ
 กับการเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมราษฎรในท้องถิ่น
 ภาคอีสาน และการทรงงานเพื่อฟื้นฟูและส่งเสริมด้านผ้าไหมมัดหมี่
 ส่วนที่ 3 ซึ่งเป็นส่วนสุดท้าย เป็นการจัดแสดงผ้า “มัดหมี่”
 จาก 14 ประเทศ ในทวีปเอเชีย อเมริกาเหนือ และอเมริกา
 กลาง ได้แก่ อินเดีย ญี่ปุ่น อุซเบกิสถาน จีน เมียนมา
 เวียดนาม ลาว มาเลเซีย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ กัมพูชา
 กัวเตมาลา เม็กซิโก และประเทศไทย ทั้งภาคเหนือ ภาคกลาง
 ภาคอีสาน ภาคใต้ นอกจากนี้ยังมี ผ้ามัดหมี่ของกลุ่ม
 ชนเผ่า ได้แก่ ชนเผ่าลัวะ และชนเผ่ากะเหรี่ยง

ผ้ามัดหมี่ของแต่ละประเทศ ล้วนมีเอกลักษณ์เฉพาะ

ที่โดดเด่นมาก อาทิ ผ้าปาโตลา ผ้ามัดหมี่จากประเทศอินเดีย
 โดยเฉพาะผ้ามัดหมี่สำหรับเป็นชุดสำหรับที่นำตื่นตาตื่นใจกับ
 ความสวยงามงดงามที่มีมาให้ชมกันมากกว่า 30 ชุด ก็โมโน
 มัดหมี่จากประเทศญี่ปุ่นที่แสดงถึงลวดลายมัดหมี่ชั้นเยี่ยม
 รวมทั้งผ้ามัดหมี่จากประเทศอินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์
 และผ้ามัดหมี่ฝีมือคนไทยที่รวมไว้ในที่เดียวกัน

ผู้สนใจเข้าเยี่ยมชมนิทรรศการ “มัดหมี่” สายสัมพันธ์
 แห่งเอเชีย ได้ทุกวัน ระหว่างเวลา 8.30 น.-16.30 น.จนถึง
 12 สิงหาคม 2559 ไม่เว้นวันหยุด ณ ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพ
 ระหว่างประเทศ (องค์การมหาชน) อำเภอบางไทร จังหวัด
 พระนครศรีอยุธยา โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายใดๆ สอบถามรายละเอียด
 ได้ที่โทรศัพท์ 035-367054-7 ต่อ 1361, 1363 หรือ
 สายด่วน 1289 หรือ www.sacict.or.th ■

SACICT's Invitation to Mudmee: An Asian Connection Exhibition Daily until August 12

The SUPPORT Arts and Crafts International Centre of Thailand (Public Organization) or SACICT is inviting interest public members to view over 500 precious textile in an exhibition titled “**Mudmee: An Asian Connection**” at its headquarters in Bangsai, Ayutthaya, from today until August 12.

According to Mrs Amparwon Pichalai, SACICT's CEO: “This landmark event serves to pay homage to Her Majesty Queen Sirikit on the auspicious occasion of her 84th Birthday. It is also an opportune time to propagate her works towards the promotion of Thai ikat silk made by rural folk to Thai as well as international consumers.

The dashing CEO also emphasized that it was important that we disseminated information about this common cultural root of mankind. The art has travelled far and wide through time from

India, to Persia and to China, bringing along the route the body of knowledge which became intertwined with the local beliefs, tradition and culture, and nurtures new forms and identities.

The exhibition comes in three parts, the first being Her Majesty Queen Sirikit's Mudmee Collection; another is The Queen and Her Peoples, with the last being a grand display of 500 ikat works from 14 countries in North and Central America, Australia, India, China, the ASEAN, and many others.

Those wishing to learn more about Mudmee and ikat from around the world may view the exhibition daily from 8.30 a.m.-4.30 p.m. free of admission charge. Call 035 -367054-7 ext 1361, 1363 Hotline 1289 or www.sacict.or.th for more information ❖

ผลักดันงานศิลปหัตถกรรม สู่ตลาดสากล เพื่อชุมชนอยู่ดีกินดีอย่างยั่งยืน

The Cover Nippon ร้านค้างานหัตถกรรมชื่อดังของญี่ปุ่น ให้ความสำคัญนำผลิตภัณฑ์ในโครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์ศิลปหัตถกรรมเพื่อความยั่งยืน (Sustainable Crafts) ที่ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ (องค์การมหาชน) นำไปจัดแสดงในงาน Interior Lifestyle Tokyo 2016 ประเทศญี่ปุ่นเมื่อเร็วๆ นี้ ไปจัดแสดงและจำหน่ายที่มหานครนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา

นางอัมพวัน พิชาลัย ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ หรือ SACICT เปิดเผยว่า นอกจากนี้ บริษัท The Cover Nippon ยังจะคัดเลือกผลิตภัณฑ์ไปจัดแสดงและจำหน่ายภายในร้านอีกด้วย คาดว่าจะเกิดเงินสะพัดและหมุนเวียนกลับเข้าสู่ชุมชนงานหัตถกรรมของไทยที่ได้รับคัดเลือกไม่น้อยกว่า 8 ล้านบาทในเวลาอันใกล้

โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์ศิลปหัตถกรรมเพื่อความยั่งยืน เป็นโครงการที่ SACICT จัดทำขึ้นต่อเนื่องเป็นปีที่ 2 เพื่อพัฒนางานหัตถกรรมไทยให้เกิดความยั่งยืน โดยชาวบ้าน

เกิดการเรียนรู้ สร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์รูปแบบใหม่ และชุมชนอยู่ดีกินดีอย่างยั่งยืน ไม่ใช่เพียงแค่นำออกแบบไปลงพื้นที่ แล้วกลับมาออกแบบผลิตภัณฑ์เท่านั้น หากแต่ได้นำนักออกแบบไปทำงานร่วมกับกลุ่มวิสาหกิจชุมชน เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยน การเรียนรู้ และการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ ร่วมกัน

งาน Interior Lifestyle Tokyo 2016 เป็นงานแสดงสินค้า ตกแต่งภายในบ้านและสินค้าไลฟ์สไตล์ที่ใหญ่ที่สุดในญี่ปุ่น และเป็นที่ยูกันอยู่แล้วว่าประเทศญี่ปุ่นให้ความสำคัญกับงานหัตถศิลป์และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเป็นอย่างมาก จึงเป็นเป้าหมายของ SACICT ในการนำผลิตภัณฑ์ต้นแบบทั้งสิ้น 78 ผลงาน จาก 10 ชุมชนไปจัดแสดง ประกอบด้วย

- คุณกฤษดา รัตนางกูร กลุ่มทอผ้ากาบบัว จังหวัดอุบลราชธานี แนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ผ้าฝ้าย และการแปรรูปผ้า

- คุณนิตติ นิเมะลา และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กนิษฐา เรื่องวรรณคดี กลุ่มทอผ้าไหมหนองหญ้าปล้อง จังหวัดขอนแก่น (กลุ่มคุณทองเลิศ สอนจันทร์) กลุ่มทอผ้าไหมมัดหมี่บ้านหัวฝาย (แต่่มหมี่) จังหวัดขอนแก่น (กลุ่มคุณสุภาณี ภูแล่นกั) แนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ผ้าฝืน การแปรรูปผ้า บรรจุภัณฑ์
- คุณศุภชัย แก้วทองดี และคุณแจษฎา พัตรานนท์ กลุ่มหัตถกรรมหางอวน จังหวัดนครศรีธรรมราช กลุ่มพัดใบกะพ้อ จังหวัดนครศรีธรรมราช แนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์ สินค้าไลฟ์สไตล์
- คุณเดชา อรรถนันทน์ กลุ่มผลิตภัณฑ์จักสานใบลาน บ้านทับลาน จังหวัดปราจีนบุรี กลุ่มกระดาษฟางข้าว บ้านสามขา ฟางไทย แพลทอริ์ จังหวัดลำปาง แนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์ สินค้าแฟชั่นและของตกแต่งบ้าน
- คุณกุลธิรัตน์ มีสายญาติ กลุ่มตาลาบาติก จังหวัดนราธิวาส-จังหวัดกระบี่ กลุ่มหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผา เกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี แนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ลวดลาย ผ้าฝืน การแปรรูปผ้า และของตกแต่งบ้าน
- ผู้ช่วยศาสตราจารย์วสาสนา สายมา กลุ่มจักสาน อำเภอเชียงใหม่ จังหวัดพะเยา แนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์ โคมไฟจักสาน
- คุณชนิตาภา จิโนรส กลุ่มชุมชนงานดุนโลหะ หมู่บ้านวิไลย จังหวัดเชียงใหม่ แนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์ เครื่องประดับจากเทคนิคดุนลาย

- คุณวนิสสา สายมา และผู้ช่วยศาสตราจารย์อินสอน สายมา กลุ่มหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาบ้านเหมืองกุง/บ้านน้ำตัน จังหวัดเชียงใหม่ แนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ของใช้ในบ้าน จากงานเครื่องปั้นดินเผา
 - คุณรัฐ เปลี่นสุข กลุ่มหัตถกรรมไม้ บ้านถวาย จังหวัดเชียงใหม่ กลุ่มเครื่องเงิน จังหวัดเชียงใหม่ แนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ของตกแต่งบ้าน
 - คุณพิมพ์อมร และคุณปราชญ์ นิยมคำ กลุ่มหัตถศิลป์ครามทอง จังหวัดสกลนคร กลุ่มทอผ้าแม่พืระ จังหวัดสกลนคร แนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์ผ้า เสื้อยืด ผ้าคลุมไหล่ สำหรับกลุ่มที่ได้รับคัดเลือกนำไปจัดแสดงที่มหานครนิวยอร์ก และจัดทำหน่ายในร้าน The Cover Nippon อาทิ กลุ่มหัตถกรรมหางอวน จังหวัดนครศรีธรรมราช กลุ่มพัดใบกะพ้อ จังหวัดนครศรีธรรมราช กลุ่มหัตถศิลป์ครามทอง จังหวัดสกลนคร
- นอกจากนี้ผู้สนใจสามารถติดตามข่าวสารงานหัตถกรรมผ่านทาง www.sacict.or.th, facebook.com/sacict หรือสอบถามโทร 1289 ■

Sustainable Crafts on the Global Path to Sustainable Future

A Japanese firm, The Cover Nippon, is negotiating with The SUPPORT Arts and Crafts International Centre of Thailand (Public Organization) or SACICT, to dispatch those prototypes done in Sustainable Crafts Project for a business show in New York, following a very successful debut at the Interior Lifestyle Tokyo 2016.

According to SACICT's CEO Mrs Amparwon Pichalai, the company also expressed the intention to select a list of products to feature in the company's showroom. She expects to net no less than 8 million baht in a very near future.

Sustainable Crafts Project is being held for the second year to drive a sustainable development

of Thai crafts through collaboration of designers and community members. It is expected that the latter will learn from the project to create better work and thus gain better income.

The Interior Lifestyle Tokyo 2016 is among foremost lifestyle trade shows in Japan emphasizing handmade refinement and environment conservation. The fair was just an ideal target venue for SACICT's 78 prototypes from 10 artisanal communities.

Interested parties may contact SACICT for further information. ■

เปิดตัว SACICT Craft Trend 2017

“หัตถศิลป์ไร้พรมแดน ผสานวัฒนธรรมพื้นถิ่นสู่สากล”

ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ (องค์การมหาชน) หรือ SACICT เปิดตัวหนังสือ “SACICT Craft Trend 2017” ภายใต้แนวคิด “Cultural Blends” หัตถศิลป์ไร้พรมแดน ผสมผสานวัฒนธรรมพื้นถิ่นสู่ความเป็นสากล โดยเป็นการรวบรวมไอเดียในการสร้างสรรค์งานหัตถศิลป์ อีกทั้งสังเคราะห์ทิศทาง แนวโน้มสู่งาน “นวัตกรรมศิลป์” หรือนวัตกรรมในงานศิลปหัตถกรรมไทย

นางอัมพวัน พิชาลัย ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ เปิดเผยว่า “SACICT Craft Trend เปรียบได้กับการกำหนดแนวโน้มของงานศิลปหัตถกรรมในอนาคต โดยเกิดจากการแลกเปลี่ยนข้อมูลความเคลื่อนไหวของนักออกแบบงานหัตถศิลป์ทั้งในและต่างประเทศ ความคิดเห็น มุมมองจากผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ไม่ว่าจะ เป็นนักออกแบบ สื่อมวลชน หรือนักสร้างแบรนด์แถวหน้าของเมืองไทย”

“SACICT จึงเป็นองค์กรแรกในประเทศไทยที่นำเสนอเรื่องของเทรนด์ในงานหัตถกรรมร่วมสมัย โดยได้ศึกษาแนวโน้มการออกแบบในตลาดนานาชาติหรือเทรนด์โลก ประกอบกับการศึกษาระแสการพัฒนาและศักยภาพของหัตถกรรมไทย เพื่อตั้งเป็นโจทย์กำหนดแนวทางในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ต่อไป โดยมุ่งไปที่ 2 กลุ่มเป้าหมายหลัก ได้แก่ สมาชิกของ SACICT ที่เป็นนักสร้างสรรค์ นักออกแบบ ช่างและชุมชน และกลุ่มผู้บริโภค ผู้ซื้อสินค้า”

หาข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ www.sacictcrafttrend.com

SACICT Craft Trend 2017 Features “Cultural Blends”

The SUPPORT Arts and Crafts International Centre of Thailand (Public Organization) or SACICT recently launched “SACICT Craft Trend 2017” featuring the concept of “Cultural Blends”. The publication offers inspiring ideas on craft creation which guides the local craft society towards innovative craft development.

Mrs Amparwon Pichalai, CEO of SACICT, disclosed: “SACICT Craft Trend is in fact the trendsetting publication. It offers useful tips on the next big thing to come as interpreted from the current global trend and the exchange of latest information on the craft creators at home and abroad. It is also the common forum for designers, Pressmembers and brand-builders to share their views.”

According to Ms Saengravee Singhawiboon, SACICT’s manager for product development and innovative arts, SACICT is the first organization in Thailand to study and address contemporary craft trend management. We closely monitor the global trends on craft designs and keep track of the potential and latest development of local craft circle, so that we can support them in the product development. SACICT Craft Trend is aimed primarily at the handicraft communities where there are master artisans, master craftsmen, and designers are working; and the consumers who buy Thai handicrafts.

Learn more about SACICT Craft Trend 2017 at www.sacictcrafttrend.com.

“Inspire”

กำลังใจ...ไร้พรมแดน

เรื่อง จินตปาฎิ ภาพ SACICT/วริศ กุสุจริต

ภาพบรรยากาศการเบียดเสียดกันเข้าไปเลือกชม เลือกซื้อสินค้า งานฝีมือและงานประดิษฐ์ที่บูธชื่อ “Inspire” ในงาน “เทศกาลนวัตกรรมนานาชาติ 2559” หรือ IICF 2016 ซึ่งจัดขึ้น ณ ศูนย์นิทรรศการและการประชุมไบเทค บางนา เมื่อเดือนมีนาคมที่ผ่านมา ชวนให้ผู้ที่ได้พบเห็น คิดว่านั่นน่าจะเป็นบูธของดีไซน์เนอร์ชื่อดังคนใดคนหนึ่ง

เมื่อเดินเข้าไปดูใกล้ๆ ก็ได้เห็นหลากหลายผลิตภัณฑ์ ตั้งแต่สร้อยคอถักสีเส้นสวยงาม หมอนอิงและกระเป๋าถือ เย็บสม็อค ลวดลายงดงามแปลกตา และที่น่าแปลกใจ คือเมื่อได้ยืมว่า สินค้าเหล่านั้นคืองานประดิษฐ์จากฝีมือผู้ต้องขังใน ทัดตมสถานหญิงกลาง กรุงเทพฯ

คุณภริดา เสนิงค์ ณ อยุธยา นักออกแบบรุ่นใหม่ หนึ่งในสามหุ้นส่วนและผู้ก่อตั้งแบรนด์ Trimode ที่มีผลงานมากมายหลายรางวัลระดับนานาชาติ เล่าว่า เธอได้เข้าไปช่วยออกแบบและให้คำแนะนำด้านการ

พัฒนาผลิตภัณฑ์แก่ผู้ต้องขัง ตาม “โครงการการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ภายใต้โครงการกำลังใจในพระดำริ พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา” โดย ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ (องค์การมหาชน) หรือ SACICT ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพให้แก่ผู้ต้องขัง โดยมุ่งหวังให้สามารถผลิตชิ้นงานได้ตรงกับความต้องการของตลาด ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญในการสร้างสรรค์ชิ้นงานเพื่อจำหน่ายสร้างรายได้เลี้ยงตัว ภายหลังจากที่พ้นโทษแล้ว

ลายสม็อคแบบต่างๆ แม้จะเป็นลวดลายเดียวกันแต่สร้างสรรค์บนพื้นผ้าต่างชนิด ก็ให้ความรู้สึกที่แตกต่าง
Same smock patterns on different materials give equally different feelings.

คุณแสงระวี สิงหวิบูลย์ ผู้จัดการสายงานพัฒนาผลิตภัณฑ์และนวัตกรรมศิลป์ ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ (องค์การมหาชน) หรือ SACICT (คนกลาง) เยี่ยมชมผลงานหัตถกรรมของผู้ต้องขังที่ได้รับการแนะนำและพัฒนาการออกแบบ

Saengrawee Singhawiboon, Manager of Product Development and Innovative Crafts Department of SACICT (middle), and the end-products created by female inmates.

“การฝึกทักษะอาชีพให้แก่ผู้ต้องขังเป็นสิ่งที่ พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา ทรงให้ความสำคัญ ด้วยทรงเล็งเห็นว่า “ผู้ต้องขัง” เป็นบุคคลที่ด้อยโอกาสในสังคม แม้จะพ้นจากการจองจำด้วยโทษทัณฑ์ตามกฎหมายแล้ว ก็ยังถูกจองจำจากสังคมที่สร้างกำแพงขึ้นมาซึ่งพวกเขาเอาไว้ ทำให้ไม่สามารถใช้ชีวิตปกติเหมือนคนทั่วไป ไม่มีใครรับเข้าทำงาน หากไม่มีทักษะความรู้ หรือทุนรอนที่จะประกอบอาชีพส่วนตัวก็ยากที่จะดำเนินชีวิตปกติได้ อาจต้องกลายเป็นภาระของครอบครัว บ้างก็เปลี่ยนสถานะเป็นคนเร่ร่อน บ้างก็จำต้องหันไปทำอาชีพที่ผิดกฎหมายเพราะสังคมไม่ให้โอกาส ส่งผลให้ต้องกลับมาอยู่ในเรือนจำอีก” ภริดา กล่าว

ด้วยน้ำพระทัยที่เปี่ยมล้นด้วยพระเมตตา พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา ทรงก่อตั้งโครงการ “Inspire” หรือโครงการ “กำลังใจ” ขึ้นในปี พ.ศ. 2549 ขณะที่ยังทรงเป็นนักศึกษากฎหมาย หลังจากเสด็จเยี่ยมผู้ต้องขัง ณ ทัณฑสถานหญิงกลาง แขวงลาดยาว เขตจตุจักร โดย “พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา” ทรงสนพระทัยในสภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของคนเหล่านั้นเป็นอย่างมาก รวมไปถึง เด็กที่ติดท้องแม่ ตลอดจนผู้ต้องขังหญิงสูงอายุ ทรงมีพระประสงค์ให้ “โครงการกำลังใจ” นี้ เปิดโอกาสแก่ผู้ที่ก้าวพลาดในชีวิตที่มาก่อนโทษตามกระบวนการยุติธรรม ไม่ว่าจะเป็น ผู้ต้องขัง ผู้ถูกคุมประพฤติ หรือผู้ที่เป็นจำเลย ซึ่งอยู่ในพื้นที่ต่างๆ ทั่วประเทศ โดยให้มีการฝึกทักษะอาชีพ พัฒนาศักยภาพด้านต่างๆ ตลอดจนฟื้นฟูดูแลสุขภาพร่างกาย และจิตใจของคนเหล่านี้ให้สมบูรณ์แข็งแรง เพื่อให้พวกเขาสามารถกลับออกมาดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุข และเป็นประชากรที่มีคุณภาพต่อไป

ไม่เพียงแต่ฝึกทักษะอาชีพให้แก่ผู้ต้องขังเท่านั้น พระองค์ยังทรงมุ่งเน้นเรื่องการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ผลิตโดยผู้ต้องขังอีกด้วย ซึ่งเมื่อศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ (องค์การมหาชน) หรือ SACICT ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีบทบาทในการส่งเสริมการผลิตและสร้างสรรค์ผลงานศิลปหัตถกรรมไทย ได้ทราบถึงพระประสงค์ของพระองค์ท่าน จึงได้ร่วมกับกรมราชทัณฑ์ ริเริ่มและดำเนินการ “โครงการการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ภายใต้โครงการกำลังใจ” โดย SACICT ได้เชิญนักออกแบบรุ่นใหม่ให้มาช่วยดำเนินงาน

คุณภริดา เล่าถึงการทำงานในทัณฑสถานหญิงกลาง กรุงเทพฯ ภายใต้ธีม “FUTURE ORGANIC - The art of smocking” ที่เริ่มจากการเข้าไปดูการทำงานของผู้ต้องขังก่อนว่ามีความชำนาญด้านไหนกันบ้าง แล้วนำศักยภาพนั้นๆ มาแปรเป็นผลิตภัณฑ์ พัฒนาการออกแบบให้ทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการของตลาด ตลอดจนเลือกสรรวัตถุดิบในการผลิตที่จะช่วยสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ชิ้นงาน

“เราพบว่าเขามีฝีมือในการเย็บสม็อคและถักโครเชต์ งานประณีตมาก แต่รูปแบบของผลิตภัณฑ์ยังเป็นแบบเดิมๆ อยู่ อย่างหมอนเย็บสม็อคก็เป็นหมอนพักทอง ใช้ผ้าเนื้อมัน เข้มดินเงิน ดินทอง สีสดๆ ซึ่งตลาดของงานลักษณะนี้ค่อนข้างแคบ ทำออกมาแล้วขายยาก เราก็นำต้นทุนด้านการเย็บสม็อคของเขามาพัฒนาต่อยอด โดยออกแบบหมอนเย็บสม็อคให้เป็นหมอนอิง เลือกใช้เนื้อผ้าแบบใหม่ หลายเนื้อหลายแบบเพื่อสร้างความแตกต่างให้ชิ้นงาน ใช้สีเอิร์ธโทน ซึ่งเป็นที่นิยมของตลาดในปัจจุบันแทนสีสดๆ ที่เขาใช้อยู่ เพิ่มลายเย็บสม็อคแบบใหม่ๆ เข้าไป ซึ่งแม้จะเป็นลายเดียวกันแต่ใช้เนื้อผ้าต่างกันก็ให้ความรู้สึกที่แตกต่าง แล้วก็ตกแต่งไลน์สินค้าด้วยการออกแบบกระเป๋าถือสตรีที่ใช้เทคนิคเย็บสม็อค เพื่อให้มีสินค้าที่หลากหลายขึ้น

หมอนอิงสีม็อคหลากหลายลวดลาย ผลงานของผู้ต้องขัง จากทัณฑสถานหญิงกลาง กรุงเทพฯ
Cushion pillows of various patterns, by the hands of inmates at Central Women Correctional Institution, Bangkok.

(บน) ผลงานที่สร้างสรรค์จากความตั้งใจของผู้ต้องขัง (ซ้าย) กระเป๋าสม็อค จากการออกแบบของคุณกิริดา เสนิวงศ์ ณ อยุธยานักออกแบบรุ่นใหม่ซึ่งมีผลงานเป็นที่ยอมรับในระดับโลก (Top) Proud products from the skilled hands and pure intentions of the inmates. (Left) Smock clutch bag and tote bag designed by Pirada Senivongse na Ayudhya, young-blood designer of international acclaim.

เงินจำนวนมากเท่าไรก็คงไม่มี
ความหมายเท่ากับความรู้สึกภาคภูมิใจ
ในคุณค่าของตัวเอง และ “กำลังใจ”
ที่จะออกไปเป็นบุคลากรที่มีคุณภาพ
ของสังคม

“ในส่วนของการทำงานโครเชต์ เราก็คงว่า เเขาน่าจะทำงานซึ่งเขาถนัดออกมาในรูปแบบไหน คือเดิมผู้ต้องขังเขาถักเป็นพวงกุญแจซึ่งไม่เป็นที่นิยมของตลาด ก็เลยคิดว่าน่าจะถักเป็นลูกบิดทำสร้อยคอแบบเก๋ๆ เพราะเครื่องประดับสตรีขายง่าย ตลาดกว้างมาก การพัฒนารูปแบบที่ว่าจะทำให้ผลิตภัณฑ์ที่ออกมาดูทันสมัย ตรงกับความต้องการของตลาด เท่าที่ทราบตอนนี้มียอดสั่งซื้อเข้ามาเยอะมากผลิตไม่ทันขายกันเลยทีเดียว ซึ่งไม่ใช่แค่ทำให้ผู้ต้องขังมีรายได้ แต่ความสำเร็จตรงนี้ทำให้เขาภาคภูมิใจในตัวเองว่าเขามีศักยภาพนะ ไม่ใช่คนไร้ค่าของสังคม”

หลังจากการพัฒนาการออกแบบ ทำให้สินค้าได้รับความนิยมอย่างกว้างขวาง จากการศึกษาที่ SACICT ได้นำผลิตภัณฑ์ออกจำหน่าย ปรากฏว่าประสบความสำเร็จเกินความคาดหมาย เพราะสินค้าหมด ไม่พอขาย และยังมียอดสั่งซื้ออีกจำนวนมาก ทั้งที่สั่งซื้อภายในงาน และสั่งซื้อจากทัศนสถานหญิงกลาง กรุงเทพฯ ในภายหลัง ซึ่งทำให้ผู้ต้องขังมีกำลังใจในการสร้างสรรค์ผลงาน และเกิดความมั่นใจว่า หลังจากที่พักโทษไปแล้วสามารถที่จะประกอบอาชีพเลี้ยงตัวเองได้

“โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ภายใต้โครงการกำลังใจ” นอกจากจะเป็นการพัฒนาทักษะอาชีพเพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการกลับออกมาใช้ชีวิตในสังคมหลังจากพ้นโทษแล้ว ยังเป็นการสะสมรายได้จากการผลิตชิ้นงานเพื่อนำไปเป็นทุนรอนสร้างชีวิตใหม่ โดยแต่ละคนจะได้รับส่วนแบ่งรายได้ 50% ของราคาขาย แต่เงินจำนวนมากเท่าไรก็คงไม่มีความหมายเท่ากับความรู้สึกภาคภูมิใจในคุณค่าของตัวเอง และ “กำลังใจ” ที่จะออกไปเป็นบุคลากรที่มีคุณภาพของสังคมต่อไป ✖

Inspired by Independence

Words Chintapatee Photos SACICT/Varis Kusujarit

A bustling scene of shoppers busily browsing and buying goods in one exhibition booth, at the International Innovative Craft Fair 2016 at BITEC Bangna in March this year, led you to believe the booth belonged to some of the top Thai designers.

The closer look revealed lovely lines of merchandise – anything from chic beaded necklaces to smocked throw pillows, glittering jewelry boxes to gorgeous evening bags, all in contemporary designs to attract customers of all ages and genders. It surprised you further upon hearing those exciting creations were handmade by the inmates in the Central Women Correctional Institution in Bangkok!

According to Pirada Senivongse na Ayudhya, one of the three founders and partners of internationally famous designer brand, Trimode Studio, she was invited by The SUPPORT Arts

and Crafts International Centre of Thailand (Public Organization) or SACICT to organize and conduct the product development program in conjunction with “The Kamlangjai Project under the Royal Initiative of Her Royal Highness Princess Bajrakitiyabha or ‘Inspire’.” Her assignment was to empower the female inmates by way of vocational training, focusing on the practical product designs to meet the market demands. It is expected that on re-entering society, these women would be self-sufficient and enjoying their independence.

กระเป๋าสม็อคลายใบเฟิร์น
Fern leaf patterned smock tote bag.

The amount of money, big or small, however can never compare with the feeling of self worth and the sense of freedom to start anew as a good citizen of our country.

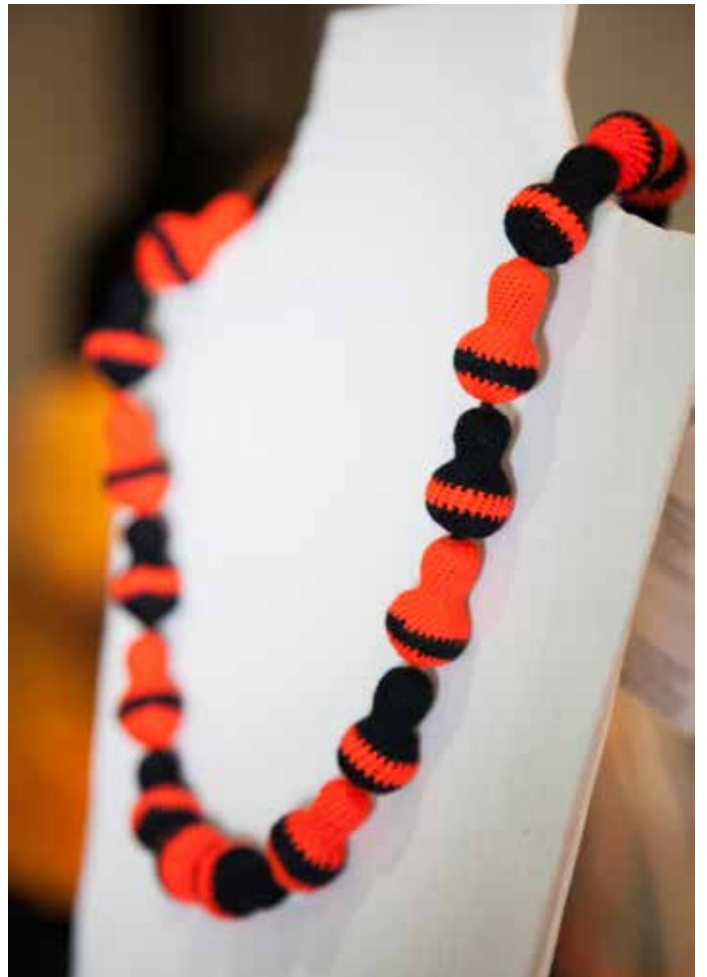
The Project “Inspire” was initiated by Her Royal Highness Princess Bajrakitiyabha, as a law student visiting Central Women Correctional Institution one day in 2006. It was her wish to reach out to Thai women in prisons including the pregnant inmates and their babies, and the elderly confined in the cells to offer them adequate assistance and prepare them to re-enter society upon release. The project’s main subjects are female inmates, people on probation, and the accused all over Thailand. They are given opportunities to develop themselves through vocational, physical, and mental trainings so that they are fit and ready for their quality new life after correctional system.

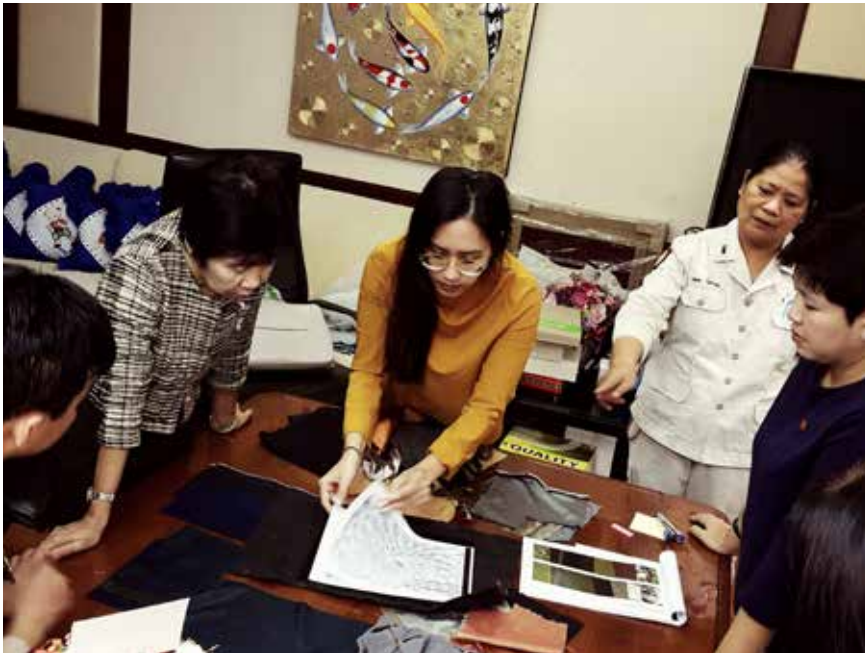
The Princess recognises that it’s very crucial to give inmates the vocational training they need as they are considered underprivileged and unfortunate. They are often disdained by the society even after they are released. No workplace is accepting them back to work. Without their own working skills and capital to fund their own start-up, some will fall into the hands of their families; some will turn homeless; and the other will be forced to go back to their illegal activities for which they would have to go back to prison.

Beyond vocational training, the Princess also puts emphasis on the development of products made by the inmates. Upon learning of her wishes, SACICT joined hands with the Department of Corrections to develop a new training program under collaboration with Project Inspire. Leading Thai designers were invited to magically design the female inmates’ new product line. Pirada, a world-class young-blood designer and owner of Trimode brand has also participated in the collaboration to create new cushion pillow, smock bags, and chain necklaces for inmate artisans at Central Women Correctional Institution, the institution for female offenders, in a bid to develop their production skills so that the inmates can sustain themselves even after they are released.

Speaking about her experience with her new designs under the theme “FUTURE ORGANIC –The art of smocking”, Pirada said she had to go inside to collect information about certain skills the female inmates already have, and then develop the new designs and choose value-adding potential raw materials based on their existing skills so that they can answer the market demands.

สร้อยคอถักหลากดีไซน์และสีสันทัน ผลิตภัณฑ์ที่กำลังได้รับความนิยม
Assortment of chain necklaces, products under spotlight.

คุณภริดา เสนิ่งศ์ ณ อยุธยา นักออกแบบที่เข้ามาช่วยพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้แก่ผู้ต้องขัง (คนกลาง)
Pirada Senivongse na Ayudhya,
guest designer of the project (middle).

“They are superbly skilled in smocking and crocheting with neat results but their finished works are still like in the old times. Their smock pillow I saw used glossy fabric and gold or bright-coloured yarns. We the designer team then helped them develop from what they do best, re-designing smock pillow into cushion made with new types of fabric, implementing earth-tone colour palette, adding more smocking patterns. For the bags, the new product line includes smocking in clutch bags to maximise the variety.”

“For crochet works, the inmates were skilled in crocheting keychains which are no longer popular in the market. We gave them ideas about chic and charming necklaces because women’s accessories are more popular in the generic market. After the facelift, the overall looks of the products improved so significantly that the inmate artisans are having a hard but happy time rushing to complete the influx of orders. This success has indeed made them proud as someone, not a nobody, in the society.”

The new designs of crafts by the hands of female inmates – colourful necklaces, cushion pillows and smock bags with modern patterns – are receiving waves of positive feedback from the markets. The inmates’ products received a great success, customers have been seen emptying shelves after shelves in a very short time, plus additional orders at the fair and at Central Women Correctional Institution. This opportunity has given them inspiration, hope, and confidence, that after they are released, they will be able to work, make a living, and sustain themselves well.

Evidently, the training program has prepared not only the much needed skills but also the fund for these women to start a new and better life upon re-entering society. With every piece of goods sold, 50% share of the price is going into the maker’s saving account. The amount of money, big or small, however can never compare with the feeling of self worth and the sense of freedom to start anew as a good citizen of our country. ❖

กระเป๋าสม็อคดีไซน์เก๋ จัปตลาดสาวนักช้อป
Cool-looking smock bags are considered very popular among Thailand’s young ladies.

MEMBERS' CORNER

LivingThai

วันนี้คุณสามารถอ่าน SACICT Living Thai ได้ที่ www.sacict.or.th ต้องการติชม หรือเสนอแนะ กรุณาส่งมาหมาย หรือข้อเสนอแนะที่ กองบรรณาธิการ บริษัท พีเจอาร์ จำกัด 23/18 ซ.ร่วมฤดี ถ.เพลินจิต แขวงลุมพินี เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 หรือ e-mail: sacict.thai@gmail.com ความคิดเห็นของคุณจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาปรับปรุง การจัดทำต่อไป เราขอจดหมายหรือข้อเสนอแนะที่ได้รับการ จัดพิมพ์จะได้รับของที่ระลึกจาก SACICT

Interested readers may now enjoy SACICT Living Thai online at www.sacict.or.th and are welcome to send in suggestions and comments to: SACICT Living Thai, Editorial Department, Feature Co., Ltd., 23/18 Soi Ruam Rudee, Ploenchit Road, Lumpini, Pathumwan District, Bangkok 10330. Or e-mail to: sacict.thai@gmail.com.

www.sacict.or.th

[facebook.com/sacict](https://www.facebook.com/sacict)
[facebook.com/livingthaimagazine](https://www.facebook.com/livingthaimagazine)

ขอสงวนสิทธิ์ในการคัดย่อหรือเรียบเรียงจดหมายจากสมาชิกเพื่อความกระชับและเหมาะสมในการพิมพ์

Those whose letters are selected for publication will receive a special gift as a token of appreciation. All letters are subject to editing at the editor's discretion.

Scan เพื่ออ่าน SACICT LivingThai ออนไลน์
Scan to read SACICT Living Thai online version.

เคยได้ยินชื่อ SACICT Living Thai มาสักพัก แต่เพิ่งมีโอกาสอ่าน จึงรู้ว่านิตยสารเล่มนี้มีการรวบรวมนิทรรศการที่ตกกระทบที่น่าสนใจให้ผู้อ่านได้ชื่นชม ได้รับรู้ผ่านทางหนังสือโดยมีรูปภาพและคำบรรยายเกี่ยวกับงานอย่างละเอียด ทำให้ผู้อ่านได้รับความรู้เพิ่มเติม นอกจากนี้ยังมีผลงานที่ตกกระทบและประวัติของช่างแต่ละท่านให้ผู้อ่านได้รู้จักมากขึ้น และยังมีภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองทำให้ชาวต่างชาติสามารถอ่านนิตยสารนี้ได้ ทำให้รับรู้ถึงคนไทย และจารีตประเพณีที่งดงาม ขอเป็นกำลังใจให้ส่งเสริมสิ่งดีๆ เหล่านี้ต่อไปค่ะ

กรองขวัญ คำใส
บางพลัด กทม.

I have heard about SACICT Living Thai for quite a while but have just had an opportunity to read one. I have now learned that the magazine also features interesting exhibitions and readers may admire the nice display together with related information in detail. There are also delightful articles on creative crafts and craftsmen's life stories. What's more, these stories come in English as well, offering fine opportunities for foreigners to learn more about Thailand, Thai people and our fine tradition. Cheers to the production team and hope to see more of the good things from you.

Krongkwan Kumsai
Bangplad, Bangkok

สมัครสมาชิก APPLICATION FOR MEMBERSHIP

ชื่อ _____
Name Surname

วัน/เดือน/ปีเกิด _____ เพศ ชาย หญิง
Date of Birth Gender Male Female

การศึกษา/Education:
 ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี ปริญญาโท อื่นๆ
Less than Bachelor's Degree Bachelor's Degree Master's Degree Others

อาชีพ/Occupation:
 พนักงานบริษัทเอกชน ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ
Private company employee Govt/State enterprise official
 นักเรียน/นิสิต/นักศึกษา ร้านอาหาร/โรงแรม/ท่องเที่ยว
Student Restaurant/Hotel/Travel Agent
 อื่นๆ
Others

รายละเอียดสำหรับการจัดส่งนิตยสาร DETAILS FOR MAGAZINE DELIVERY

สถานที่ที่พบ/ได้รับนิตยสาร _____
Where you first came across SACICT Living Thai magazine

ผู้แนะนำให้ท่านสมัครเป็นสมาชิก _____
Who [or what] prompted you to seek subscription

ชื่อ/Name _____

ที่อยู่/Address _____

โทรศัพท์ (บ้าน/ที่ทำงาน)/Tel. (Residence/Office) _____

โทรศัพท์ (มือถือ)/Tel. (Mobile) _____

อีเมล/E-mail _____

โดยยินดีเสียค่าใช้จ่ายในการจัดส่งรายปี (6 ฉบับ)
I agree to pay for one year's subscription (6 editions)
ในประเทศไทย 300 บาท/Domestic 300 baht ต่างประเทศ 2,400 บาท/Overseas 2,400 baht

โอนเงินเข้าบัญชีออมทรัพย์ ชื่อบัญชี: พยงค์ กิ่งวานสุระ
ธนาคารไทยพาณิชย์ สาขาชิดลม เลขที่บัญชี 001-549715-3
Payment via cheque/money transfer to:
Savings A/C Name: Payong Kungwansurah
Siam Commercial Bank, Chidlom Branch, Savings A/C No. 001-549715-3

กรุณาส่งใบสมัครสมาชิก พร้อมเอกสารการชำระเงินมาที่:
ฝ่ายสมาชิกสัมพันธ์ นิตยสาร SACICT Living Thai 23/18 ซอยร่วมฤดี ถนนเพลินจิต
แขวงลุมพินี เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 หรือแฟกซ์มาที่หมายเลข 0 2254 6839
หรือทางอีเมล: sacict.thai@gmail.com สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมหรือแนะนำฯ ได้ ติดต่อได้ที่
ฝ่ายสมาชิกสัมพันธ์ นิตยสาร SACICT Living Thai โทรศัพท์ 0 2254 6898-9 ต่อ 60

Please mail your completed application form, along with proof of payment to:
SACICT Living Thai, Subscription Department, 23/18 Soi Ruam Rudee,
Ploenchit Road, Khwaeng Lumpini, Pathumwan District, Bangkok 10330
or send by fax to 0 2254 6839 or by e-mail to: sacict.thai@gmail.com
For enquiries and suggestions, please contact:
SACICT Living Thai, Subscription Department Tel. 0 2254 6898-9 ext. 60

แบบฟอร์มนี้สามารถถ่ายเอกสารได้/This application form may be photocopied.

วันหนึ่งผมบังเอิญพบนิตยสารวางบนโต๊ะที่ทำงาน ประกอบ
กับต้องการแรงบันดาลใจในการออกแบบชุดไทยและหา
ลายผ้าไทย จึงหยิบ SACICT Living Thai มาอ่าน พบว่า
ศิลปหัตถกรรมของไทยนั้นมีอยู่มากมายหลายแขนง เป็น
ผลิตภัณฑ์ส่งออกที่มีชื่อเสียงมากอย่างหนึ่งของประเทศไทย
ตลอดจนส่งเสริมให้คนไทยอนุรักษ์และพัฒนาศิลปะไทย
ให้มีความค่ามากยิ่งขึ้น สามารถเอาความรู้ที่ได้จากนิตยสาร
มาต่อยอดความคิดให้ก้าวไกลขึ้น ขอขอบคุณที่ทำนิตยสารดีๆ
อย่างนี้ออกมาและจะคอยติดตามฉบับต่อไปครับ

อิทธิกร กิ่งแก้ว บางซื่อ กทม.

One day, I found this magazine in my office and
because I was looking for inspiration I picked it up
and read. It then dawned on me how vast and diverse
our arts and crafts span, and how they have become
famous export from Thailand. And the magazine serves
well in promoting the preservation of arts and crafts.
Readers can use the knowledge learned from here to
enhance their creativity. Thank you for producing
this fine magazine. I will follow up on next issue.

Itthi Kingkaew Bangsue, Bangkok

The SUPPORT Arts and Crafts International Centre of Thailand (Public Organization)

ความเป็นมา

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงลงพระปรมาภิไธยในพระราชกฤษฎีกา จัดตั้งศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ (องค์การมหาชน) พ.ศ. 2546 เมื่อวันที่ 20 กันยายน 2546 และประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ 31 ตุลาคม ในปีเดียวกันซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา (1 พฤศจิกายน 2546) จึงถือกำหนดให้วันที่ 1 พฤศจิกายน ของทุกปี เป็นวันคล้ายวันสถาปนาองค์การ และให้มีชื่อภาษาอังกฤษว่า The SUPPORT Arts and Crafts International Centre of Thailand (Public Organization) เรียกโดยย่อว่า "SACICT" (อ่านพ้องเสียงกับคำว่า "ศักดิ์สิทธิ์" ในภาษาไทย)

วัตถุประสงค์

ตามพระราชกฤษฎีกา จัดตั้ง ศ.ศ.ป. พ.ศ. 2546 มาตรา 7 กำหนดให้ ศูนย์มีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมสนับสนุนให้มีการประกอบอาชีพผสมผสานเพื่อสร้างผลิตภัณฑ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านตามโครงการส่งเสริมศิลปาชีพ ในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ และส่งเสริมสนับสนุนด้านการตลาดสำหรับผลิตภัณฑ์ดังกล่าวทั้งในประเทศและต่างประเทศ

ในตอนท้ายของพระราชกฤษฎีกา จัดตั้ง ศ.ศ.ป. พ.ศ. 2546 ได้ให้เหตุผลในการจัดตั้ง ศ.ศ.ป. ไว้ดังนี้ "โดยที่ผลิตภัณฑ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านของไทยเป็นผลิตภัณฑ์ที่ทำด้วยมือ ซึ่งมีคุณค่าและมีเอกลักษณ์ของความเป็นไทยโดยเฉพาะ สมควรที่ภาครัฐภาคเอกชน และศูนย์ศิลปาชีพบางไทร จะประสานความร่วมมือ

ในการจัดตั้งศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศขึ้น เพื่อส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนางานผลิตภัณฑ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านของไทย รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนด้านการตลาด การขยายตลาดทั้งในและต่างประเทศ และจัดระบบการบริหารงานให้สามารถดำเนินการได้อย่างอิสระ คล่องตัว เอื้ออำนวยต่อการอนุรักษ์และพัฒนาผลิตภัณฑ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านสู่ความเป็นเลิศและเป็นที่ยุ้จักแพร่หลายทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยจัดตั้งศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศขึ้นเป็นองค์การมหาชนตามกฎหมายว่าด้วยองค์การมหาชน จึงจำเป็นต้องตราพระราชกฤษฎีกานี้"

รูปแบบการบริหาร

SACICT เป็นหน่วยงานของรัฐซึ่งมีการบริหารงานในรูปแบบขององค์การมหาชนตามพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. 2542 มีคณะกรรมการบริหารทำหน้าที่ควบคุมดูแลศูนย์ให้ดำเนินการกิจการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์เป็นผู้รักษาการตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้ง ศ.ศ.ป. และมีผู้อำนวยการทำหน้าที่บริหารกิจการของศูนย์ และเป็นผู้บังคับบัญชาเจ้าหน้าที่และลูกจ้าง

หน้าที่และความรับผิดชอบ

1. ดำเนินการบริหารจัดการให้มีการแสดง การประกวด หรือจำหน่ายศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน
2. พัฒนาผลิตภัณฑ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ทั้งในด้านคุณภาพ มาตรฐาน รวมทั้งส่งเสริมภาพลักษณ์ การพัฒนารูปแบบ และบรรจุภัณฑ์
3. ดำเนินการส่งเสริมสนับสนุนด้านการตลาด การขยายตลาด ทั้งในประเทศและต่างประเทศ
4. ส่งเสริมให้เกิดการเชื่อมโยงและสนับสนุนระหว่างอุตสาหกรรมการผลิต การจำหน่ายผลิตภัณฑ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ตลอดจนผสมผสานหรือประยุกต์เทคโนโลยีที่ทันสมัยกับภูมิปัญญาท้องถิ่น
5. พัฒนาฝึกอบรมการบริหาร จัดการ การผลิต การบริหารงานบุคคล การเงิน และการตลาด
6. ดำเนินการสนับสนุนด้านลิขสิทธิ์ สิทธิบัตร และสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาอื่นๆ

The SUPPORT Arts and Crafts International Centre of Thailand (Public Organization)

Background

His Majesty King Bhumibol Adulyadej graciously issued the Royal Decree for the establishment of The SUPPORT Arts and Crafts International Centre of Thailand on September 20th, 2003. It was announced in the government gazette on October 31st of the same year, becoming effective on the next day. The centre was therefore officially established as of November 1st, 2003 and called by its acronym “SACICT” (pronounced “Sak-Sith” just as the Thai word meaning “sacred”).

Objectives

According to Section 7 of the Royal Decree of the Establishment of The SUPPORT Arts and Crafts International Centre of Thailand (Public Organization) B.E. 2546 (2003), SACICT was established with the objectives to promote and support the integration of vocations leading to the creation of folk arts and crafts in line with Her Majesty Queen Sirikit's projects as well as to promote their marketing domestically and internationally.

The objective of its establishment is indicated in the final part of the Royal Decree of the Establishment of The SUPPORT Arts and Crafts International Centre of Thailand (Public

Organization) B.E. 2546 (2003) as follows: “Thai folk arts and crafts are handiworks with the values and the tradition of originality and refinement of Thai craftsmanship. It is, therefore, rational for the Bangsai Arts and Crafts Training Centre with the cooperation of public and private sectors to establish The SUPPORT Arts and Crafts International Centre of Thailand with an aim to promote, support and develop Thai folk arts and crafts as well as to expand their markets domestically and internationally. The Centre should be run independently and flexibly in order to facilitate the preservation and the development of Thai artistic heritage towards local and international appreciation.”

Management Structure

SACICT is the governmental agency, a nonprofit-making public organization, according to the Act of Public Organization B.E. 2542 (1999). SACICT is managed to accomplish the set objectives by Chief Executive Officer (CEO) and overseen by the Executive Board under the supervision of Minister of Commerce.

Role and Responsibility

1. Organise contests and sales of local arts and crafts products.
2. Develop and promote local arts and crafts in terms of quality standards, as well as the image and design of such products and their packaging.
3. Promote and support their marketing activities and the expansion of their local and international markets.
4. Build a network of support among different industries in terms of production and sales of local arts and crafts products, and to supply modern technology to techniques initiated through local folk wisdom, or by blending them together.
5. Develop training plans in terms of production, personnel and marketing management.
6. Provide support for, and encourage the observance of intellectual property rights of all types.

ผ้าไทยพื้นถิ่น จิตวิญญาณแห่งภูมิปัญญา Thailand native cloths: The Spirit of Wisdom

หัตถกรรมงานผ้าของไทย ไม่ว่าจะเป็นผ้าย้อมหรือผ้าทอ ต่างก็มีเสน่ห์เฉพาะตัวที่น่าสนใจ โดยเฉพาะผ้าพื้นถิ่นซึ่งสร้างสรรค์โดยช่างศิลป์ผู้มีใจรักในพื้นผ้า อย่างผ้าตีนจกเมืองลพบุรี จ.แพร่ ที่โดดเด่นด้วยลวดลายโบราณ, ผ้าไหมนาโพธิ์ ไหมมัดหมี่ขึ้นชื่อของ จ.บุรีรัมย์, ผ้าทอโกสือ จิตวิญญาณของชนเผ่า, ผ้ายกนคร ผ้าทอพื้นเมืองของ จ.นครศรีธรรมราช, ผ้าพุมเรียง ผ้ายกลวดลายวิจิตร ของ จ.สุราษฎร์ธานี และผ้าบาติกปาเต๊ะโบราณ ภูมิปัญญาท้องถิ่นของ จ.กระบี่ ซึ่งผู้ที่ได้เป็นเจ้าของผลงานเหล่านี้มีใช้เพียงแต่มีอารมณ์แปรพรรณไว้สวมใส่เท่านั้น หากแต่ยังได้เป็นเจ้าของงานหัตถศิลป์ที่รังสรรค์จากภูมิปัญญาพื้นถิ่นอีกด้วย

Thai native textile, be it dyed or just plain woven cloth, is always filled with beauty and certain charms. And it is much prettier when it comes from master artisans with weaving passion, and the love for fibres. Take a look at these special creations from ancient looms and indulge yourselves in their unique beauty. Awaiting you here are Teen Jok of Mueang Long, Phrae province; Na Pho mudmee silk of Buriram; Tai Lue ethnic flair, and the classy brocade of Mueang Nakhon Si Thammarat. And not to be overlooked are Phumriang cloth of Surat Thani and batik cloth of Krabi.

It is clear that whoever has these creative pieces not only owns gorgeous wardrobe but also the works of great artistic value from the rich folk wisdom of Thailand.

ผ้าจกเต็มผืนย้อมด้วยสีธรรมชาติ

Jok tube skirt in natural dyes

ผืนละ 8,500 บาท/baht a piece

ผ้าจกสูงต่อมุก

Jok bordered wrap

ผืนละ 2,500 บาท/baht a piece

ประนอม ทาแปง
Pranom Tapang

Ins./Tel. 081-951-6639

๑๑
รณินทร์ รัชชาวงศ์
Tanintorn Ruksawong

“ดาหลาบatic”
Dahla Batik Ancient Southern
Handmade Batik, Krabi
Ins./Tel. 081-479-5060

ผ้าพันคอ เนื้อผ้าไหม
Silk scarf

ขนาด/Dimension: 160 x 42 ซม./cm.
ชิ้นละ **1,250** บาท/baht a piece

๑๑
ผ้าถุง เนื้อผ้าคอตตอน
Cotton skirt

ขนาด/Dimension: 180 x 106 ซม./cm.
ชิ้นละ **2,000-3,000** บาท/baht a piece

ผ้าพันชายหาด เนื้อผ้าเรยอน
Beach wrap in rayon

ขนาด/Dimension: 180 x 106 ซม./cm.
ชิ้นละ **590** บาท/baht a piece

ผ้าคลุมไหล่ เนื้อผ้าไหม 100%
Silk shawl

ขนาด/Dimension: 180 x 106 ซม./cm.
ชิ้นละ **2,500** บาท/baht a piece

วิลัย จิตรเวช
Wilai Chitwej

Ins./Tel. 087-383-7639

ผ้ายกเมืองนครบ้านตรอกแคว
จ.นครศรีธรรมราช

Baan Trok Khae brocade of
Nakhon Si Thammarat

ผืนละ: 3,000 บาท/baht a piece

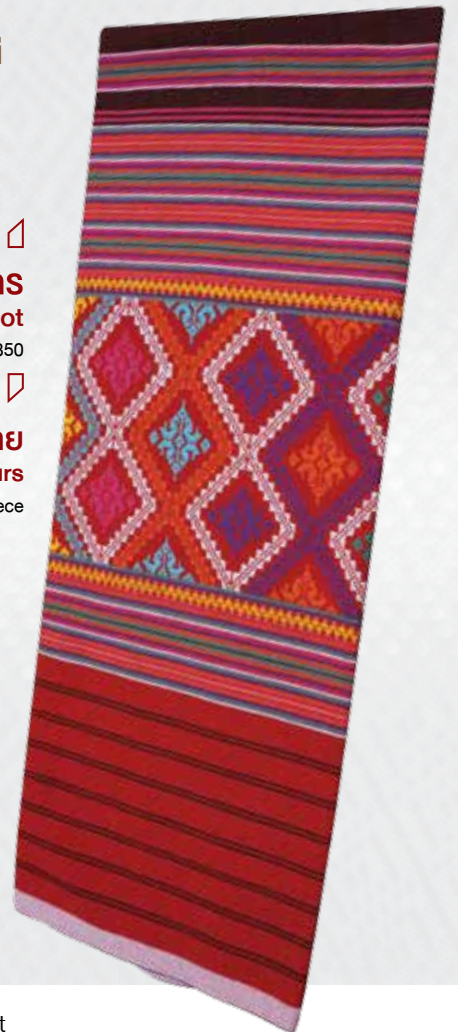
หวันมี๊: น้วยหมีม
Wanma Nuimeem

Ins./Tel. 081-538-4533, 077-454-787

ผ้ายกพุมเรียง จ.สุราษฎร์ธานี
Phumriang brocade of Surat Thani

ผืนละ: 2,600 บาท/baht a piece

จริยา สมอเฟื่อน
Jariya Samorphuean

Ins./Tel. 087-950-1958, 084-835-5458

ผ้ามัดหมี่ลายกนก
จ.นครราชสีมา

Mudmee silk (ikat) fabric

ผืนละ: 1,500 บาท/baht a piece

ดอกแก้ว ธีระโคตร
Dokkaew Tirakhot

Ins./Tel. .081-706-5350

ผ้าทอสีธรรมชาติ จ.เชียงราย
Tailue Hand Woven fabric in natural colours

ผืนละ: 800 บาท/baht a piece

สนใจสินค้า สามารถติดต่อได้ที่ / Interested buyers please contact

ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ (องค์การมหาชน) หรือ ศ.ศ.ป.

Ins. 035 367 054-9 Insสาร 035 367 051 สายด่วน 1289

The SUPPORT Arts and Crafts International Centre of Thailand (Public Organization)

Tel : +66 (0) 35 367 054-9 Fax : +66 (0) 35 367 051 Call Centre 1289

www.sacict.or.th

ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ (องค์การมหาชน)

ขอเชิญชมนิทรรศการ

สลักดุน

ภูมิปัญญาเชิงช่าง จากอดีต ๑ สู่ปัจจุบัน

26 กรกฎาคม ถึง 4 กันยายน 2559

ณ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ หอศิลป์ ถนนเจ้าฟ้า กรุงเทพฯ

ระหว่างเวลา 9.00 น. ถึง 16.00 น. (ปิดทำการวันจันทร์ และอังคาร)

(ไม่เสียค่าเข้าชม เฉพาะนิทรรศการสลักดุน)

ชมความงามผลงาน “สลักดุน” จากหลากหลายเชื้อชาติ และวัฒนธรรม

สอบถามโทร. 1289 www.sacict.or.th

แลรัก

"รัก" ไม่ใช่แค่ความรัก

แต่ยังเป็นต้นรัก ต้นรักที่มียางรัก

แล้วช่างและศิลปินนำยางรักมาสรรค์สร้างศิลปหัตถกรรมวิเศษ

จากอดีตจวบจนปัจจุบัน

นี่คือการชื่น ชม แล... "แลรัก"

จัดแสดงแล้วตั้งแต่วันนี้

หอหัตถศิลป์ระหว่างประเทศ ชั้น 2

อาคารศาลาพระมิ่งมงคล

ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ (องค์การมหาชน) อ.บางไทร จ.พระนครศรีอยุธยา
สอบถามเพิ่มเติม โทร.1289 (ฝ่ายบริหารหอหัตถศิลป์) www.sacict.or.th

